

ZAŁOŻENIA
ROCZNEGO HARMONOGRAMU DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ
KRAJOWEJ SZKOŁY SĄDOWNICTWA I PROKURATURY
NA ROK
2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
---------------------------	----------

PROPOZYCJE TEMATÓW SZKOLEŃ	8
---	----------

<i>TEMATY WSPÓLNE</i>	<i>8</i>
-----------------------------	----------

1. Szkolenie dla sędziów po objęciu pierwszego stanowiska	8
2. Metodyka pracy asystenta sędziego	8
3. Metodyka pracy asystenta prokuratora	9
4. Szkolenie dla nowo mianowanych referendarzy sądowych	9
5. Etyczne, psychologiczne i wizerunkowe aspekty służby sędziego	10
6. Uzasadnianie orzeczeń sądowych	11
7. Uzasadnianie orzeczeń i decyzji prokuratora	12
8. Sędzia - „sprawny mediator”	12
9. Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością	13
10. Praktyka sądowa na tle skargi na przewlekłość postępowania	14

<i>TEMATY CYWILNE</i>	<i>15</i>
-----------------------------	-----------

1. Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia	15
2. Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym	16
3. Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego	16
4. Koszty sądowe po nowelizacji	17
5. Informatyzacja postępowania sądowego	18
6. „Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych	19
7. Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości	19
8. Bieżące problemy orzecznicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego	20
9. Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne	21
10. Podział i rozgraniczenie nieruchomości	22
11. Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa	23
12. Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym	23
13. System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego	24
14. Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia	25
15. Roszczenia z umów bankowych	26
16. Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska	27
17. Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym	28
18. Postępowanie wieczystoksięgowe - wybrane zagadnienia	29
19. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	29
20. Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej	30

<i>TEMATY GOSPODARCZE</i>	<i>31</i>
---------------------------------	-----------

1. Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego	31
--	----

2. Elektroniczne postępowanie rejestrowe - wybrane zagadnienia.	32
3. Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia.	33
4. Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia.	33
5. Umowa agencyjna w praktyce sądowej.	34
<i>TEMATY RODZINNE I NIELETNICH</i>	<i>35</i>
1. Przystosowanie - zagadnienia materialne i procesowe.	35
2. Obowiązek leczenia odwykowego i prawo medyczne w praktyce sądów rodzinnych.	36
3. Kontakty z dzieckiem - aspekt prawny i praktyczny.	37
4. Postępowanie zabezpieczające w sprawach rodzinnych.	38
5. Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych.	39
6. Postępowania w sprawach Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę - wybrane zagadnienia.	40
<i>TEMATY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH</i>	<i>41</i>
1. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego.	41
2. Upadłość, likwidacja pracodawcy.	42
<i>TEMATY KARNE</i>	<i>43</i>
1. Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych.	43
2. Obrót prawny z zagranicą dla sędziów orzekających w wydziałach karnych.	44
3. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych. Zasada wzajemnego uznawania orzeczeń w Unii Europejskiej w praktyce prokuratora.	45
4. Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy.	46
5. Oględziny miejsca wypadku drogowego.	47
6. Nieletni w postępowaniu karnym.	48
7. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełniane na szkodę małoletnich.	48
8. Prawo karne gospodarcze.	49
9. Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia.	50
10. Cyberprzestępczość - sposoby i metody ustalania sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu.	51
11. Cyberprzestępczość - kryptowaluty.	52
12. Nauki sądowe - wykorzystanie badań toksykologicznych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.	53
13. Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości.	54
14. Prawna ochrona zabytków.	54
15. Karnoprawne aspekty ochrony środowiska.	55
16. Błąd medyczny.	56
17. Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego.	57
18. Gry hazardowe.	58
19. Wypadki przy pracy.	58
20. Profilowanie sprawców przestępstw.	59
21. Etyczne i psychologiczne aspekty pracy prokuratora.	60
22. Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu karnym.	60

23. Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym i administracyjnym - wybrane zagadnienia.	62
24. Różnorodność kulturowa uczestników postępowań karnych - wyzwanie dla prokuratorów i sędziów w toku postępowania karnego.	63
25. Przepięstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia.	63
26. XVII Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne.	65
27. Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej.....	65
28. Apelacja i kasacja dla prokuratorów.....	66
29. Postępowanie odwoławcze w procesie karnym.	67
30. Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu.	67
31. Kara łączna i wyrok łączny.	69
32. Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich procesowe wykorzystanie w postępowaniu karnym.	69
33. Archiwum X.....	70
34. Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne.....	71
TEMATY KURATORSKIE.....	73
1. Wybrane zagadnienia z metodyki pracy kuratora zawodowego dla dorosłych.....	73
2. Bezpieczeństwo w pracy kuratora zawodowego.	73
3. Rozpoznanie zagrożeń i praca z młodzieżą sprawiającą trudności wychowawcze.	74
TEMATY URZĘDNICZE.....	75
1. Sprawy kadrowe w sądach powszechnych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.	75
2. Informatyzacja w sądownictwie - zadania sekretariatów wydziałów sądów powszechnych.	76
3. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych - szkolenie dla urzędników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zajmujących się obrotem prawnym z zagranicą.	77
4. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych dla urzędników sądowych.	78
5. Współpraca międzynarodowa w sprawach cywilnych dla urzędników sądowych.	79
6. Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych i nieletnich dla urzędników sądowych. .	80
7. Funkcjonowanie sekretariatów sądowych w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego.	81
8. Czynności kancelaryjno - biurowe w sekretariatach wydziałów karnych sądów powszechnych.	82
9. Zasady funkcjonowania sekretariatów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.	82
10. Dyscyplina finansów publicznych i kontrola zarządcza w sądach i prokuraturze.	83
11. Profesjonalna obsługa interesanta w sądach powszechnych.....	84
12. Sprawozdawczość statystyczna dla użytkowników kluczowych Aplikacji Statystycznej AS SAP Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr (ZSRK).	85
13. RODO.....	85
14. Zamówienia publiczne w sądach i prokuraturze.	86
15. Dowody rzeczowe.	87

16. Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.....	87
17. Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika sądów powszechnych.	88
18. Osoba dotknięta niepełnosprawnością w sądzie i prokuraturze - zadania urzędnika.	89
TEMATY ZARZĄDCZE	89
1. Zarządzanie jednostkami wymiaru sprawiedliwości.....	89
2. Zarządzanie kuratorską służbą sądową.....	90
3. Zarządzanie zespołem w sekretariacie.	91
TEMATY WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ	92
Uwagi wprowadzające.....	92
I. Współpraca z międzynarodowymi, ponadnarodowymi i krajowymi podmiotami mającymi za przedmiot kształcenie kadr wymiaru sprawiedliwości i prokuratury oraz reprezentacja Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na forach międzynarodowych.	92
Uwagi wstępne.....	92
1. Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN).	93
2. Akademia Prawa Europejskiego ERA w Trewirze (ERA).	94
3. Europejski Program Edukacji dla Prawników w zakresie Praw Człowieka (HELP).....	95
4. Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA).	95
5. Współpraca z krajowymi podmiotami prowadzącymi działalność szkoleniową adresowaną do kadr wymiaru sprawiedliwości w innych państwach.	96
II. Działalność szkoleniowa.....	97
TABELARYCZNE ZESTAWIENIE SZKOLEŃ	100

Wprowadzenie

Założenia do harmonogramu przedstawiają propozycję tematów szkoleń na 2021 rok. Zasadniczym źródłem informacji o potrzebach szkoleniowych jest *Analiza potrzeb szkoleniowych na 2021 rok* (dalej jako Raport), przygotowana przez Dział Badań i Analiz Krajowej Szkoły. Poza Raportem podstawą przedstawienia propozycji tematów jest analiza procesu legislacyjnego, zobowiązania Krajowej Szkoły do kontynuacji programów, które były finansowane ze środków zewnętrznych. Ostatnim elementem, który decydował o wyborze prezentowanych tematów były różnego typu analizy i informacje odnoszące się do problemów wymiaru sprawiedliwości.

Osobną grupę stanowią szkolenia, których obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów szczególnych. Aktualnie takimi są szkolenia dla sędziów po objęciu pierwszego stanowiska, których obowiązek przeprowadzenia wynika z art. 82a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 365 ze zm.) oraz szkolenia dla nowo zatrudnionych asystentów (art. 155ca § 4 p.u.s.p.).

W toku prac nad założeniami Raport został porównany z ofertą szkoleniową z bieżącego roku oraz z lat poprzednich. W jego rezultacie dokonano eliminacji niektórych tematów - zwłaszcza tych, które proponowane były cyklicznie, a prognozowana frekwencja nie osiągnęła postulowanego limitu.

Założenia składają się z propozycji tematów szkoleń wraz z ich uzasadnieniem. Tematy prezentowane są w układzie przedmiotowym ze wskazaniem kręgu adresatów. Propozycja tematu przedstawiona w danym pionie skierowana jest do orzeczników z określonego pionu. Jeżeli zakłada się przedstawianie propozycji dla szerszej grupy osób, jest to wyraźnie wskazane. W części tabelarycznej przedstawiono układ podmiotowy - dla każdej grupy adresatów zostały przedstawione tematy szkoleń im dedykowane. Wykorzystanie w tabelach aktywnych łączy pozwala na nawigację między tą częścią, a poszczególnymi tematami.

Osobną część stanowią założenia Działu Współpracy Międzynarodowej.

Propozycje tematów szkoleń

TEMATY WSPÓLNE

1. Szkolenie dla sędziów po objęciu pierwszego stanowiska.

Obowiązek przeprowadzenia powyższego szkolenia wynika z art. 82a § 2 p.u.s.p. Celem szkolenia jest zapoznanie wszystkich sędziów powołanych po raz pierwszy na stanowisko, którzy nie zajmowali stanowiska asesora sądowego z metodyką pracy, prawidłowym stosowaniem procedur, prowadzeniem rozpraw oraz kształtowaniem właściwych postaw, odpowiadających konstytucyjnej gwarancji prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisłego sędziego.

Szkolenie zostanie dostosowane do potrzeb w poszczególnych pionach orzeczniczych (cywilnym i karnym).

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- etyka zawodowa sędziego, wzorce zachowań na sali rozpraw i poza nią;
- wybrane zagadnienia z komunikacji i autoprezentacji;
- zarządzanie referatem, sporządzanie orzeczeń i ich uzasadnień, taktyka i technika przesłuchań.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie po objęciu pierwszego stanowiska, którzy nie zajmowali stanowiska asesora sądowego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 32 godziny, seminarium, warsztaty.

2. Metodyka pracy asystenta sędziego.

Obowiązek zorganizowania przedmiotowego szkolenia wynika z art. 155 ca § 4 p.u.s.p. Celem szkolenia jest zapoznanie asystentów, w ramach stażu asystenckiego z metodyką ich pracy, ujednolicenie podejścia do rozwiązywania problemów, które mogą pojawić się w obszarze określonych zadań.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- status i rola asystenta sędziego w wymiarze sprawiedliwości;
- czynności wspólne, kontrola sprawności, prawidłowości i wykonywania zarządzeń sędziego;
- przygotowywanie projektów orzeczeń;
- kierowanie wystąpień do osób i instytucji;

- zarządzanie sprawami.

Rekomendowane grupy adresatów: nowo zatrudnieni asystenci sędziów w pierwszym roku odbywania stażu asystenckiego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 20 godzin, seminarium.

3. Metodyka pracy asystenta prokuratora.

Szkolenie jest dedykowane asystentom prokuratorów, celem zapoznania ich z metodyką pracy prokuratora, prawidłowym stosowaniem procedur, prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz zakresem ich uprawnień wynikających z ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 740 ze zm.).

Potrzeba przeprowadzenia tego szkolenia uzasadniona jest dużą rotacją kadr w tej grupie zawodowej, co sprawia, że systematyczne prowadzenie szkoleń jest konieczne i przyczyni się do polepszenia jakości dalszej pracy zawodowej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zadania asystentów prokuratorów;
- czynności administracyjne związane z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych;
- czynności dowodowe podejmowane w toku postępowania przygotowawczego (przesłuchanie świadka, zatrzymanie rzeczy, przeszukanie, oględziny, eksperyment), postępowanie z dowodami rzeczowymi;
- przygotowanie decyzji kończących postępowanie przygotowawcze;
- postępowanie odwoławcze.

Rekomendowane grupy adresatów: asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 20 godzin, seminarium.

4. Szkolenie dla nowo mianowanych referendarzy sądowych.

Krajowa Szkoła od kilku lat posiada w ofercie szkolenia dla nowo mianowanych referendarzy sądowych, które cieszą się dużym zainteresowaniem i są wysoko oceniane przez uczestników.

Celem szkolenia jest zapoznanie nowo mianowanych referendarzy sądowych z metodyką pracy oraz kształtowanie odpowiednich postaw moralnych. Program

uwzględni potrzeby referendarzy sądowych w poszczególnych pionach orzeczniczych (cywilnym i karnym).

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- pozycja ustrojowa, etyka zawodowa i wzorce zachowań referendarza sądowego w pracy i poza nią;
- wybrane zagadnienia z komunikacji i autoprezentacji;
- wybrane zagadnienia metodyczne w pracy referendarza sądowego (sporządzanie orzeczeń i ich uzasadnień, zarządzanie referatem).

Rekomendowane grupy adresatów: nowo mianowani referendarze sądowi.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

5. Etyczne, psychologiczne i wizerunkowe aspekty służby sędziego.

Krajowa Szkoła wprowadziła powyższy temat do oferty szkoleniowej w 2016 r. Zainteresowanie tą tematyką uzasadnia jej kontynuowanie w kolejnych latach. Istotnymi aspektami służby sędziego są standardy etyczne, wizerunkowe i psychologiczne związane z jej wykonywaniem. Podczas zajęć zostaną przedstawione wzorce postaw etycznych w życiu i w służbie sędziego, zagadnienia dotyczące psychologicznych aspektów życia codziennego w kontekście radzenia sobie z emocjami i stresem, moralne dylematy sędziego w aspekcie orzekania, jak również kierunki i standardy orzecznictwa dyscyplinarnego w tym zakresie. Charakter warsztatowy zajęć umożliwi nabycie praktycznych umiejętności komunikacyjnych oraz kształtowanie właściwego wizerunku i postaw sędziego.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- etyka sędziego, wzorce zachowania w służbie i poza nią;
- kształtowanie wizerunku wymiaru sprawiedliwości (relacja sędzia - strona i jej pełnomocnik);
- zasady pracy z mediami (zasady kreowania wizerunku, techniki i elementy wystąpień publicznych);
- aspekty życia codziennego związane z wykonywaniem zawodu sędziego;
- stres i wypalenie zawodowe (przyczyny, zapobieganie);
- odpowiedzialność dyscyplinarna.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi.

Wymiar i forma szkolenia: 16-18 godzin, seminarium, warsztaty.

6. Uzasadnianie orzeczeń sądowych.

Szkolenie z metodyki uzasadniania orzeczeń zostało zapoczątkowane w 2016 r. Tematyka ta stała się także podstawą projektu badawczego, realizowanego przez Dział Badań i Analiz pt. *W poszukiwaniu optymalnego modelu uzasadnienia orzeczenia sądu*, którego celem było wypracowanie modelu uzasadnienia orzeczenia możliwie zwięzłego i komunikatywnego.

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694), z dniem 5 grudnia 2019 r. wprowadzony został obowiązek sporządzania uzasadnienia w sprawach karnych na urzędowym formularzu, przy wykorzystaniu oprogramowania przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Wprowadzenie takiego obowiązku powoduje konieczność przedstawienia, oprócz wiedzy z zakresu językoznawstwa, zagadnień dotyczących sposobów prawidłowego sporządzenia uzasadnienia na urzędowym formularzu.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazywało także Ministerstwo Sprawiedliwości.

Szkolenie zostanie zaproponowane osobno orzecznikom z pionu cywilnego i z pionu karnego.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- poprawność językowa (najczęściej popełnianie błędy językowe w komunikacji prawniczej);
- zasoby języka polskiego (elementy języka, kod ograniczony i kod rozwinięty);
- uzasadnienie i jego składniki;
- formularze uzasadnień i ich budowa, program ZEUS i jego wykorzystanie, kwestie merytoryczne i techniczne związane z wypełnianiem formularzy uzasadnień.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi oraz asystenci sędziów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: pion cywilny - 16 godzin, pion karny - 8 godzin, seminarium, warsztaty.

7. Uzasadnianie orzeczeń i decyzji prokuratora.

W ofercie szkoleniowej Krajowej Szkoły od 2016 r. przewidziane są szkolenia z metodyki sporządzania uzasadnień sądowych. Raport wskazuje na potrzebę rozważenia analogicznego szkolenia o charakterze warsztatowym, skierowanego do prokuratorów. Poprawa jakościowa warsztatu, dostosowanie języka orzeczeń i decyzji prokuratorskich do odbiorcy o zróżnicowanym profilu społecznym przyczyni się do poprawy skuteczności komunikacyjnej uzasadnień prokuratorskich.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- poprawność językowa (najczęściej popełnianie błędy językowe w komunikacji prawniczej);
- zasoby języka polskiego (elementy języka, kod ograniczony i kod rozwinięty);
- uzasadnienie postanowienia oraz zarządzenia i ich składniki;
- uzasadnienie aktu oskarżenia i środków zaskarżenia - wymogi formalne i prawne.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy, asesory prokuratury oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

8. Sędzia - „sprawny mediator”.

Od 2019 r. Krajowa Szkoła prowadzi dla sędziów cykl szkoleń z zakresu mediacji jako formy alternatywnego rozwiązywania sporów. Celem przedmiotowego szkolenia jest przybliżenie sztuki negocjacji i nabycie kompetencji mediacyjnych w zakresie polubownego rozwiązywania sporów, a także aktywizacja sędziów w procesie mediacji między stronami w ramach możliwości zakreślonych w procedurze cywilnej i karnej. Przyswojenie powyższych umiejętności nabrało szczególnego znaczenia w kontekście regulacji wprowadzonych ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1469), zwłaszcza organizacji postępowania i prowadzenia posiedzenia przygotowawczego (w brzmieniu nadanym przez art. 205⁶ i nast. k.p.c.). W uzasadnieniu projektu tej ustawy wskazano na rolę sędziego jako rozjemcy, czy osoby wspomagającej działania mediatora. Ze społecznego punktu

widzenia efektywniejsza wydaje się funkcja koncyliacyjna sądów, co zresztą ustawodawca do tej pory silnie akcentuje.

Przedmiotowe szkolenie obok zagadnień dotyczących procedur i zasad postępowania mediacyjnego skupi się na stosowaniu strategii, technik negocjacyjnych, a także mediacyjnych w toku toczącego się postępowania.

Na potrzebę szkolenia z tematyki mediacji wskazywało także Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- regulacje umożliwiające wdrażanie polubownego sposobu rozwiązywania sporów;
- katalog podstawowych elementów wiedzy i umiejętności budujących kompetencje negocjacyjne i mediacyjne sędziego;
- diagnoza sporu i jego etapy;
- dobór odpowiedniej strategii i technik do konkretnego sporu.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz karnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

9. Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością.

Problem zapewnienia wszystkim obywatelom równego dostępu do szeroko rozumianego prawa do sądu, a także równego traktowania osób z niepełnosprawnościami w toku postępowania jest niezwykle istotny i spotyka się z dużym zainteresowaniem opinii publicznej. Ważne jest zatem przedstawienie prawnych obowiązków organów procesowych wobec stron, świadków, w tym pokrzywdzonych dotkniętych niepełnosprawnościami. Niezbędne jest także zapoznanie sędziów i prokuratorów z psychologicznymi aspektami kontaktu z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością oraz psychologicznymi kryteriami oceny składanych przez te osoby zeznań, czy wyjaśnień.

Na potrzebę organizacji szkolenia dotyczącego przesłuchania osób z niepełnosprawnościami w toku postępowania karnego wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- respektowanie praw osób dotkniętych niepełnosprawnością;
- zasady komunikacji w toku postępowania ze stronami i świadkami dotkniętymi niepełnosprawnością fizyczną;
- psychologiczne aspekty kontaktu z osobami głuchymi, niemymi, niewidomymi lub niedowidzącymi;
- planowanie i organizacja przesłuchania w zależności od rodzaju niepełnosprawności osoby przesłuchiwanej, współpraca z biegłymi;
- przesłuchanie osób dotkniętych niepełnosprawnością intelektualną.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i asystenci sędziów oraz prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

10. Praktyka sądowa na tle skargi na przewlekłość postępowania.

Od 2004 r. obowiązuje ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 75). Reguluje ona zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu bądź prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Prawo strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest elementarnym prawem do sądu, prawem do sprawiedliwego i rzetelnego procesu.

Szkolenie ma na celu poszerzenie umiejętności dotyczących oceny podejmowanych i zaniechanych czynności w konkretnych sytuacjach procesowych, ze szczególnym uwzględnieniem orzeczeń sądów krajowych i ETPCz.

Przedmiotowa tematyka była również zgłaszana przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- pojęcie „rozsądnego terminu” jako element prawa strony do rzetelnego procesu;
- długość postępowania a stwierdzenie przewlekłości;
- działania i zaniechania sądu, prokuratora, stron w kontekście przesłanek przewlekłości;
- długość postępowania jako czynnik determinujący wysokość zasądzonej sumy pieniężnej.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz karnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY CYWILNE

1. Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia.

Problematyka zmian w procedurze cywilnej została wielokrotnie wskazana w Raporcie - łącznie ponad 50% wskazań dokonanych przez sędziów w pionie prawa cywilnego procesowego. Nie dziwi to biorąc pod uwagę, że gruntowna zmiana postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadza nowe uregulowania postępowania cywilnego o fundamentalnym znaczeniu, w tym dotyczące postępowań odrębnych.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tematyki nowelizacji postępowania cywilnego wskazali także sędziowie pionu cywilnego w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- nowe podstawy wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym;
- zmiany w postępowaniu upominawczym i uproszczonym;
- środki zaskarżenia w postępowaniach odrębnych;
- postępowanie w sprawach z EPU.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych i gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

2. Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym.

Problematyka ekonomiczno-finansowa była wielokrotnie zgłaszana w Raporcie - ponad 20% wskazań z dziedziny prawa gospodarczego dotyczyło zagadnień z obszaru ekonomii i finansów. Proponowane szkolenie będzie miało na celu przedstawienie jego uczestnikom zagadnień dotyczących problematyki funkcjonowania rynku finansowego i kapitałowego oraz wpływu zdarzeń ekonomicznych, w tym sytuacji finansowej podmiotów uczestniczących w procesie cywilnym, na jego sprawny przebieg.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także sędziowie wydziałów gospodarczych w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- sprawozdanie finansowe i jego elementy;
- analiza i ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa - metody wyceny przedsiębiorstwa;
- rynek finansowy, w tym rynek instrumentów pochodnych;
- rynek kapitałowy - organizacja i funkcjonowanie.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych i gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

3. Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego.

Nowelizacja postępowania cywilnego wprowadzona ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

przewiduje wiele rozwiązań prawnych mających na celu zapobieganie przejawom tzw. „nadużycia prawa procesowego”. Działania stron polegające na wnoszeniu oczywiście bezzasadnych powództw, kolejnych zażaleń dotyczących tej samej kwestii, czy nieuzasadnionych wniosków o wyłączenie sędziego, prowadzą często do przewlekłości postępowania. Nowe rozwiązania pozwolą sądowi na podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia obstrukcji procesowej.

Celem szkolenia będzie przedstawienie najistotniejszych zmian dotyczących postępowania cywilnego w zakresie przeciwdziałania nadużyciu prawa procesowego.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- klauzula generalna nadużycia prawa podmiotowego jako nowa instytucja polskiego procesu cywilnego;
- nadużycie prawa procesowego w świetle nowelizacji k.p.c.;
- nadużycie prawa procesowego w świetle orzecznictwa SN oraz ETPCz.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

4. Koszty sądowe po nowelizacji.

Problematyka dotycząca kosztów postępowania cywilnego cieszyła się znacznym zainteresowaniem w zgłaszanych propozycjach szkoleniowych. Wynika to z obszernej nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego i innych ustaw, która wprowadziła nowe uregulowania dotyczące między innymi nowych opłat w sprawach cywilnych, czy odsetek od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zmiany dotyczące zasad zasądzania kosztów sądowych;
- nowe stawki opłat sądowych;
- podstawy zwolnienia osoby fizycznej od kosztów sądowych oraz nowe zasady zwalniania spółek handlowych od kosztów sądowych;

- nowe uregulowania dotyczące kosztów komorniczych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

5. Informatyzacja postępowania sądowego.

Stały rozwój informatyzacji życia umożliwia tworzenie nowych rozwiązań w obszarze aktywności procesowej zarówno ze strony sądu jak i uczestników postępowania. Wprowadzenie możliwości wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną, dokonywania doręczeń elektronicznych, czy też umożliwienie przeprowadzenia posiedzenia sądowego przy użyciu urządzeń technicznych na odległość, niewątpliwie wpływa na usprawnienie procesu sądowego.

Celem szkolenia jest upowszechnienie zmian dążących do z informatyzowania procedury cywilnej a przez to przyspieszenia postępowań sądowych.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z powyższej tematyki wskazali także sędziowie pionu cywilnego w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- wnoszenie i doręczenie pism procesowych drogą elektroniczną;
- protokół elektroniczny w sprawach cywilnych;
- rozprawa „odmiejscowiona” - przeprowadzenie posiedzenia na odległość.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

6. „Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych.

Problematyka dotycząca szeroko rozumianego „prawa mieszkaniowego” oraz własności lokali i form do niej zbliżonych występujących w prawie spółdzielczym nie była dotychczas przedmiotem oferty szkoleniowej Krajowej Szkoły. Pojawienie się szeregu nowych form korzystania z nieruchomości lokalowych przemawia za przeprowadzeniem szkolenia w zakresie tych ważnych społecznie dziedzin prawa.

Zadaniem szkolenia będzie usystematyzowanie i ugruntowanie wiedzy obejmującej przedstawianą tematykę oraz próba ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- różne formy najmu lokalu na tle przepisów prawa (TBS, spółdzielnie mieszkaniowe, kwatery wojskowe);
- spółdzielcze tytuły do korzystania z nieruchomości lokalowych;
- odrębna własność nieruchomości lokalowej;
- zagadnienia związane z ustaniem współwłasności prawa najmu, odrębnej własności lokalowej oraz innych tytułów do lokali;
- spory na tle zarządzania i administrowania nieruchomościami lokalowymi.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych i ksiąg wieczystych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

7. Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości.

Problematyka służebności znalazła się na trzecim miejscu w Raporcie w dziedzinie prawa cywilnego materialnego - ponad 7% wskazań dokonanych przez sędziów orzekających w sprawach cywilnych. Najwięcej proponowanych zagadnień szczegółowych dotyczyło zakresu ustanowionej służebności oraz kwestii konstruowania pytań do biegłego, a także służebności przesyłu stanowiącej zagadnienie prawne, co do którego istnieje znaczna rozbieżność orzecznicza sądów powszechnych.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tematyki służebności wskazali także sędziowie pionu cywilnego w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- tytuły prawne uprawniające do korzystania z cudzej nieruchomości;
- zasiedzenie służebności;
- wynagrodzenie za korzystanie z cudzych nieruchomości, przedawnienie roszczenia;
- służebność przesyłu;
- opinia biegłego w sprawach z zakresu służebności.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi, referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych i ksiąg wieczystych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

8. Bieżące problemy orzecznicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego.

Jak co roku problematyka związana z orzekaniem w sprawach działowych, w sprawach dotyczących podziału majątku wspólnego cieszy się nieustannie zainteresowaniem adresatów szkoleń. Analiza potrzeb szkoleniowych wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń z tej tematyki, która w tym roku stanowi ponad 14% wskazań z prawa cywilnego materialnego.

Przedmiotowy blok tematyczny dostosowany zostanie do zgłaszanych w Raporcie potrzeb szkoleniowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przedmiot postępowania działowego i o podział majątku: wierzytelności, prawa obciążone ograniczonym prawem rzeczowym, środki zgromadzone w ZUS i IKE (OFE);
- podział majątku a prowadzenie działalności gospodarczej;
- prawa z tytułu członkostwa w spółkach handlowych w podziale majątku, dziale spadku;
- orzekanie w sprawach o dział spadku z podziałem majątku wspólnego;

- roszczenia o zwrot nakładów i wydatków.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesorzy prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

9. Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne.

Zagadnienia dotyczące potrącenia w aspekcie materialnym i procesowym pozostają w zainteresowaniu sędziów. Podstawy procesowego zarzutu potrącenia znalazły odzwierciedlenie w brzmieniu art. 203¹ k.p.c. znowelizowanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Założeniem nowej regulacji było ujednolicenie mechanizmu obrony dłużnika, ale także eliminacja nadmiernego wykorzystywania tej instytucji oraz zapobieżenie przewlekłości postępowania.

Regulacje dotyczące powyższej tematyki nastroczają w praktyce orzeczniczej wielu wątpliwości, między innymi w zakresie warunków skuteczności zarzutu potrącenia, czy też roszczeń nadających się do potrącenia jako warunku dopuszczalności powództwa wzajemnego.

Celem szkolenia będzie omówienie instytucji potrącenia w perspektywie materialnej i procesowej, a także zwrócenie uwagi na kwestie, które w świetle dokonanej nowelizacji budzą wątpliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- instytucja potrącenia w świetle regulacji materialnoprawnej i procesowej (art. 203¹ k.p.c., art. 498-505 k.c.);
- potrącenie należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych;
- potrącenie ustawowe i umowne;
- oświadczenie o potrąceniu i jego skutki;
- roszczenie nadające się do potrącenia a powództwo wzajemne, wyłączenie potrącenia;
- powództwo wzajemne po nowelizacji;
- potrącenie w postępowaniu uproszczonym - wybrane zagadnienia.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesorzy prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

10. Podział i rozgraniczenie nieruchomości.

Problematyka związana z podziałem i rozgraniczeniem nieruchomości była przedmiotem szkolenia w 2017 r. i cieszyła się dużym zainteresowaniem uczestników. Warto zatem ponownie przedstawić zasady i tryb orzekania w sprawach o podział nieruchomości i zagadnienia dotyczące postępowania rozgraniczeniowego zarówno na etapie administracyjnym jak i sądowym. Omówione zostaną regulacje dotyczące podziału nieruchomości rolnych, leśnych, podziału do korzystania, zagadnienia dotyczące zasiedzenia, które niejednokrotnie zazębiają się wywołując kontrowersje oraz problemy orzecznicze.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady i tryb orzekania w podziale nieruchomości (podział nieruchomości rolnych, leśnych, zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę);
- dopuszczalność i sposoby podziału, w tym ograniczenia i wyłączenia dotyczące podziału;
- podział nieruchomości na tle sporów o dział spadku, zniesienie współwłasności, zasiedzenie, zabudowanie cudzego gruntu;
- grunty wydzielone pod drogi na mocy ustaw szczególnych i odszkodowania z tym związane;
- postępowanie administracyjne i sądowe w przedmiocie rozgraniczenia - wybrane zagadnienia;
- nieruchomości gruntowe, budynkowe, lokalowe w aspekcie ustalenia granic i rozgraniczenia.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych i ksiąg wieczystych oraz asystenci sędziów

orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

11. Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa.

Dużym zainteresowaniem wśród uczestników cieszy się zapoczątkowany w 2016 r. cykl szkoleń pt. *Dowód z opinii biegłego*. W 2021 r. szkolenie zostanie przeprowadzone przez biegłego sądowego z dziedziny budownictwa.

Dowód z opinii tego biegłego jest jednym z częściej przeprowadzanych przez sądy w toczących się procesach cywilnych i gospodarczych, zwłaszcza w sprawach dotyczących szeroko pojętej sztuki budowlanej (od projektu po odbiór techniczny). Umiejętność prawidłowej oceny tych opinii i weryfikacji zawartych w niej wniosków jest kluczowa w rozstrzyganiu spraw z umów o roboty budowlane.

Uczestnicy szkolenia zapoznani zostaną z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi wiedzy specjalistycznej z zakresu budownictwa, pozwalającej na prawidłowe formułowanie pytań do biegłych oraz swobodną ocenę opinii.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- podstawy dopuszczenia dowodu z opinii biegłego;
- ocena kompetencji biegłego w kontekście jego wyboru;
- ocena wartości dowodowej prezentowanej opinii (zrozumiałe przedstawienie specjalistycznej terminologii);
- weryfikacja opinii poprzez ocenę spójności, sprawdzenie zastosowanej metodyki, uzasadnienia zawartych w opinii ocen i wniosków.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

12. Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym.

Jednym z celów zmian dokonanych ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw było

przyspieszenie i usprawnienie postępowania. Służyć temu ma nowa organizacja postępowania przed sądem oparta na planowaniu, znajomości stanowisk stron, a w konsekwencji rozpoznanie sprawy na jednym terminie posiedzenia. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na trudności w zakresie wdrażania nowej regulacji w praktyce. Spowodowane jest to nie tylko problemami technicznymi (np. brakiem pomieszczeń, sal sądowych), ale także nawykami ugruntowanymi dotychczasową organizacją postępowania. Celem szkolenia jest przekonanie do stosowania nowych rozwiązań poprzez wskazanie metod, które mogą przyczynić się do realnego skrócenia czasu trwania postępowań w sprawach cywilnych.

Przedmiotowa tematyka rekomendowana była również przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- organizacja postępowania - doręczanie pozwu, pouczenie strony, pisma przygotowawcze;
- wyznaczenie i przebieg posiedzenia przygotowawczego, plan rozprawy;
- ograniczenia czasowe w przedstawianiu twierdzeń i dowodów - sankcje za naruszenie terminu;
- narzędzia sądu w przeciwdziałaniu nadużyciu prawa procesowego przez strony;
- rola sędziego i aktywność stron a skuteczność dążeń concyliacyjnych w fazie przygotowawczej.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz rodzinnych i nieletnich.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

13. System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego.

Analiza potrzeb szkoleniowych wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących zmian wprowadzonych ustawą z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Wśród wprowadzonych zmian najwięcej zgłoszeń oprócz postępowania przygotowawczego,

dotyczyło środków zaskarżenia, w tym zażaleń do innego składu sądu pierwszej instancji, sporządzania i doręczania orzeczeń z uzasadnieniami oraz pouczeń co do sposobu i terminów ich wniesienia.

Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu stanowią 50% wskazań w obszarze prawa cywilnego procesowego.

Przedmiotowa tematyka była również zgłaszana przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- środki zaskarżenia w świetle nowelizacji k.p.c.;
- zażalenia pionowe i poziome;
- pouczenia co do sposobu i terminów wniesienia środków zaskarżenia;
- uzasadnianie orzeczeń i ich doręczanie.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

14. Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia.

Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie choć nieuregulowana w kodeksie cywilnym, w obrocie gospodarczym jest jedną z popularniejszych form zabezpieczenia roszczenia, co z kolei przekłada się na spory sądowe na tle umów dotyczących zabezpieczenia wierzytelności. Przedmiotowe szkolenie obejmie zagadnienia związane z dochodzeniem roszczeń z samego przedmiotu zabezpieczenia, z umowy w której dłużnik przeniósł własność określonej rzeczy do czasu uregulowania zobowiązania, a także po upływie terminu do wykonania zobowiązania. Celem szkolenia jest omówienie w sposób kompleksowy instytucji przewłaszczenia z jej następstwami i skutkami oraz próba rozwiązania problemów orzeczniczych, które pojawiają się w praktyce w związku z jej interpretacją.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- skutki prawne wynikające z warunkowego i bezwarunkowego przeniesienia własności na wierzyciela;
- przewłaszczenie na zabezpieczenie, wzajemne relacje różnych form zabezpieczenia tej samej wierzytelności;
- zwrotne przeniesienie własności - prawa, obowiązki, wzajemne roszczenia stron;
- przedawnienie zabezpieczonej wierzytelności;
- umowa przewłaszczenia a upadłość wierzyciela.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

15. Roszczenia z umów bankowych.

Z raportu sporządzonego dla Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości (*Tendencje wpływu spraw do polskich sądów powszechnych*, prof. dr hab. Andrzej Siemaszko, dr Paweł Ostaszewski, dr Justyna Włodarczyk-Madejska, IWS 2019) wynika, że na przełomie ostatnich kilku lat nastąpiła bardzo wysoka dynamika wzrostu wpływu do sądów spraw z tzw. umów bankowych. Analiza potrzeb szkoleniowych również wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących tematyki związanej z ochroną praw konsumentów i dochodzonymi roszczeniami, w szczególności wynikającymi z umów kredytowych zawieranych z bankami. Stanowi ona ponad 33% wskazań z prawa cywilnego materialnego. Jest to wzrost w stosunku do roku ubiegłego niemal trzykrotny (11,8%).

Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu wskazywane były również przez Ministerstwo Sprawiedliwości dla sędziów orzekających w wydziałach cywilnych i gospodarczych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- sądowa kontrola treści umów kredytowych;
- klauzule abuzywne w umowach kredytowych i ich skutki;
- kredyty denominowane i indeksowane;

- roszczenia z innych umów bankowych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

16. Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska.

Ochrona środowiska jest jedną z zasadniczych wartości chronionych przez Konstytucję, zaś prawo do życia i prawo do zdrowia należą do podstawowych praw człowieka. Prawo do czystego środowiska nie zostało dotychczas uznane za dobro osobiste na gruncie art. 24 k.c. Poglądy doktryny i judykatury w tym zakresie pozostają nadal podzielone, choć coraz częściej w orzeczeniach sądowych można znaleźć pogląd o prawie do życia w czystym środowisku jako samoistnego dobra osobistego każdego człowieka. W ostatnim czasie na wokandach sądowych zaczęły pojawiać się sprawy dotyczące roszczeń na tle ochrony przed zagrożeniem zdrowia wynikających z zanieczyszczenia środowiska. Dochodzenie tych roszczeń na drodze cywilnej bywa w praktyce niełatwe, z uwagi na niejasne i kolizyjne regulacje prawne oraz trudności w udowodnieniu związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy szkodą w postaci dolegliwości chorobowych, a działaniem lub zaniechaniem podmiotów odpowiedzialnych.

Celem szkolenia będzie przybliżenie tej tematyki i próba złagodzenia interpretacyjnych trudności wynikających z różnorodności regulacji.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- środki ochrony prawnej przed zagrożeniem wynikającym z zanieczyszczenia środowiska (roszczenia negatoryjne, posesoryjne, odszkodowawcze, roszczenia wynikające z ochrony dóbr osobistych);
- problemy kumulatywnego zbiegu norm i reguły kolizyjne;
- podmioty postępowania;
- postępowanie dowodowe;

- przesłanki przyznania i kryteria ustalenia wysokości sumy zadośćuczynienia, odszkodowania;
- przegląd orzecznictwa SN i sądów apelacyjnych na tle zagadnień wybranych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych i gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

17. Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym.

Raport wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących obrotu prawnego z zagranicą i spraw, w których pojawia się tzw. element zagraniczny. Tematyka ta stanowi 10,2% wskazań z prawa cywilnego procesowego i jest drugą najczęściej zgłaszaną z obszaru prawa cywilnego procesowego.

Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu wskazywane były również przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- jurysdykcja i uznawanie orzeczeń sądowych;
- badanie jurysdykcji - źródła prawa normujące jurysdykcję krajową i ich wzajemne relacje, konflikty jurysdykcyjne;
- poszukiwanie prawa właściwego i źródła prawa międzynarodowego;
- zasady stosowania prawa obcego;
- pomoc prawna - wybrane zagadnienia.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

18. Postępowanie wieczystoksięgowe - wybrane zagadnienia.

Krajowa Szkoła corocznie organizuje szkolenia z zakresu postępowania wieczystoksięgowego, obejmując szerokim spektrum zakres poruszanych zagadnień. W poprzednich latach przedmiotem szkolenia były między innymi tematy dotyczące hipoteki, czy elektronicznego postępowania wieczystoksięgowego.

Wśród wskazań w Raporcie obejmujących postępowanie wieczystoksięgowe najczęściej dotyczyło problematyki wpisów (16,2%). Przedmiotowa tematyka wskazywana była również przez referendarzy sądowych z wydziałów ksiąg wieczystych w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- wpisy z urzędu w księdze wieczystej;
- wpisy dotyczące roszczeń z umowy deweloperskiej i umowy przedwstępnej;
- zakres postępowania dowodowego - dokumenty w postępowaniu wieczystoksięgowym;
- analiza zmian wynikających z ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw na tle postępowania wieczystoksięgowego.

Rekomendowane grupy adresatów: referendarze sądowi orzekający w wydziałach ksiąg wieczystych oraz sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

19. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności.

Z raportu sporządzonego przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości wynika, że wśród spraw cywilnych rozpatrywanych przez sądy rejonowe dużą dynamiką wzrostową cechują się sprawy dotyczące postępowania klauzulowego (*Tendencje wpływu spraw do polskich sądów powszechnych* prof. dr hab. Andrzej Siemaszko, dr Paweł Ostaszewski, dr Justyna Włodarczyk-Madejska, IWS 2019). Wynika to nie tylko z rozwoju obrotu wierzytelnościami, ale również rosnącej na rynku liczby podmiotów zajmujących się egzekucją wierzytelności (firm windykacyjnych, funduszy

sekurytyzacyjnych), a co za tym idzie żądaniami nadania klauzuli wykonalności na ich rzecz.

Powyższe wskazuje na konieczność kontynuacji szkolenia z zakresu postępowania egzekucyjnego.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- nadanie klauzuli wykonalności tytułom egzekucyjnym (orzeczeniom sądu i referendarza, a także innym orzeczeniom i aktom notarialnym);
- odmowa nadania klauzuli wykonalności;
- treść klauzuli wykonalności;
- ograniczenia związane z klauzulą wykonalności;
- przejście uprawnień;
- zażalenie w postępowaniu klauzulowym.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesorzy prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

20. Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej.

W związku z epidemią wirusa SARS-Cov-2, który dotknął również Polskę, w dniu 8 marca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374), zaś rozporządzeniem z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r., poz. 433) Minister Zdrowia wprowadził w kraju stan zagrożenia epidemicznego.

Zaistniałe zjawisko epidemii spowodowało liczne ograniczenia w życiu społecznym i gospodarczym. Wiele zobowiązań umownych nie zostało wykonanych, podjęte zostały także działania, w celu zabezpieczenia interesów stron w obrocie

gospodarczym i społecznym. Na tym tle z pewnością pojawią się roszczenia i spory, które rozstrzygane będą przez sądy powszechne.

W tej sytuacji celowe jest przeprowadzenie szkolenia, którego tematyka dotyczyła będzie odpowiedzialności wynikającej z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, wskutek wystąpienia siły wyższej lub odpowiedzialności deliktowej, w tym odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- klauzula siły wyższej - katalog zdarzeń definiujących stan siły wyższej;
- rozumienie siły wyższej na tle odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej;
- zakończenie stosunku zobowiązaniowego - przesłanki i skutki;
- niemożliwość świadczenia, za którą nie odpowiada żadna ze stron;
- akty władzy ustawodawczej i wykonawczej wydane na tle stanów nadzwyczajnych - skutki i odpowiedzialność.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY GOSPODARCZE

1. Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego.

Regulacja postępowania gospodarczego wprowadzona ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw przewiduje nową procedurę odbiegającą od uregulowań obowiązujących przed dniem 3 maja 2012 r. Uzasadnienie potrzeby zorganizowania powyższego szkolenia wynika zarówno z zakresu wprowadzonych zmian, często odmiennych od dotychczasowych rozwiązań, jak i Raportu (ponad 50% wskazań dokonanych przez sędziów w pionie prawa cywilnego procesowego).

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tematyki nowelizacji postępowania cywilnego wskazali także sędziowie pionu cywilnego w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- pojęcie sprawy i postępowania gospodarczego;
- odrębność postępowania gospodarczego;
- obligatoryjne elementy treści pozwu, odpowiedzi na pozew oraz pism przygotowawczych;
- prekluzja dowodowa, umowa dowodowa, prymat dowodu z dokumentu.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

2. Elektroniczne postępowanie rejestrowe - wybrane zagadnienia.

W Raporcie problematyka elektronicznej postępowania rejestrowego znalazła się na pierwszym miejscu wśród wskazań z zakresu prawa rejestrowego dokonanych przez referendarzy sądowych. Dodatkowo potrzebę przeprowadzenia szkolenia uzasadniają gruntowne zmiany dokonane ustawą z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 398), jak również zmiany Kodeksu spółek handlowych dokonane ustawami z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1655) oraz z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1798), które wejdą w życie z dniem 1 marca 2021 r.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- elektroniczna postępowania rejestrowego;
- nowelizacja k.p.c. z uwzględnieniem specyfiki postępowania rejestrowego;
- prosta spółka akcyjna;
- Krajowy Rejestr Zadłużonych.

Rekomendowane grupy adresatów: referendarze sądowi orzekający w wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

3. Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia.

Problematyka zmian dotyczących prawa spółek handlowych została wielokrotnie wskazana w Raporcie (ponad 13% wskazań dokonanych w pionie prawa gospodarczego).

Regulacje ustaw z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw oraz z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, które wejdą w życie z dniem 1 marca 2021 r., wprowadzą radykalne zmiany Kodeksu spółek handlowych, tworząc między innymi nowe rodzaje spółek, czy nakładając nowe prawa i obowiązki. Skala wprowadzonych zmian oraz jej zakres uzasadnia konieczność przeprowadzenia przedmiotowego szkolenia.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- spółki kapitałowe - zasady tworzenia, reprezentacja, prawa i obowiązki wspólników i akcjonariuszy;
- nowe zasady przekształcenia spółek;
- prosta spółka akcyjna;
- przegląd orzecznictwa SN i sądów apelacyjnych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach gospodarczych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

4. Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia.

Krajowa Szkoła co roku organizuje szkolenia z zakresu szeroko pojmowanego postępowania upadłościowego, podejmując w nich najbardziej aktualne i istotne

problemy orzecznicze. W poprzednich latach przedmiotem szkolenia były między innymi zagadnienia postępowania sanacyjnego, czy pomocy publicznej w postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Za przeprowadzeniem szkolenia z tej tematyki przemawia wysoki procent wskazań w Raporcie w obrębie prawa gospodarczego (47%), a także nowelizacja prawa upadłościowego dokonana ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1802), wprowadzająca ponad 70 zmian w prawie upadłościowym, prawie restrukturyzacyjnym i szeregu innych ustaw, w tym w ustawie o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r., poz. 55 ze zm.).

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- nowy model postępowania upadłościowego wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej;
- rola syndyka i sądu upadłościowego w upadłości konsumenckiej;
- przygotowana likwidacja (*pre-pack*);
- analiza bieżących zmian w zakresie postępowania upadłościowego.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze orzekający w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych sprawach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

5. Umowa agencyjna w praktyce sądowej.

Umowa agencyjna odgrywa znaczącą rolę w obrocie gospodarczym oraz realizacji interesów stron prowadzących działalność gospodarczą. Jest ona coraz częściej wykorzystywana przy prowadzeniu działalności gospodarczej za pośrednictwem osób trzecich. W pewnej mierze umowa agencyjna podobna jest do umowy o pracę czy umowy zlecenia. Wyznaczenie tzw. linii granicznej między tymi umowami ma istotne znaczenie praktyczne i rodzi inne konsekwencje natury prawnej. Problemy orzecznicze dotyczą nie tylko samego zakresu stosowania przepisów, ale także relacji do innych unormowań zwłaszcza stosunku pracy czy zlecenia.

Zadaniem szkolenia będzie analiza różnic w tych umowach, a także przedstawienie w sposób usystematyzowany wiedzy w zakresie prawidłowej kwalifikacji danego stosunku prawnego z jednoczesnym poszanowaniem zasady swobody umów.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- umowa agencyjna, umowa o pracę, umowa zlecenia - elementy różnicujące (ryzyko osobowe, gospodarcze i socjalne, stopień podporządkowania na linii agent i dający zlecenie, podporządkowanie pracownika);
- roszczenia stron wynikające z umowy agencyjnej w czasie jej trwania i po zakończeniu;
- zakaz konkurencji i roszczenia z tego wynikające;
- wymagalność i przedawnienie roszczeń w orzecznictwie SN i sądów apelacyjnych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

TEMATY RODZINNE I NIELETNICH

1. Przysposobienie - zagadnienia materialne i procesowe.

Przysposobienie jest jedną z ważniejszych społecznie instytucji, wymagającą szczególnej uwagi, ze względu na cel jaki pełni - stworzenie dziecku prawidłowo funkcjonującej rodziny. W praktyce orzecniczej występują rozbieżności w zakresie prowadzonego postępowania dowodowego, w szczególności dotyczącego ustalania odpowiednich kwalifikacji osoby przysposabiającej. Nadto przy orzekaniu w przedmiocie adopcji zagranicznych pojawiają się wątpliwości odnośnie ustalania jurysdykcji krajowej i prawa właściwego. Szkolenie to będzie miało na celu pogłębienie wiedzy na temat właściwego ustalania przesłanek warunkujących przysposobienie, jak również prawidłowego procedowania w tych sprawach.

Omówiona zostanie między innymi Konwencja o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego sporządzona w Hadze w dniu 29 maja 1993 r. (Dz.U. z 2000 r., poz. 448).

W Raporcie powyższe zagadnienie stanowi 4,3% wszystkich wskazań z zakresu prawa rodzinnego i nieletnich. Propozycja tematu i potrzeba szkoleniowa z tego zakresu wskazywana była również przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przesłanki i rodzaje przysposobienia, podstawy jego rozwiązania;
- postępowanie w sprawie o przysposobienie - uczestnicy postępowania, ustalanie kwalifikacji osoby przysposabiającej, formułowanie sentencji postanowienia w sprawie o przysposobienie;
- adopcja zagraniczna - zasada pierwszeństwa adopcji krajowej przed zagraniczną, prawo właściwe i warunki wynikające z prawa międzynarodowego, rola i zadania organu centralnego;
- analiza orzecznictwa dotyczącego przysposobienia.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

2. Obowiązek leczenia odwykowego i prawo medyczne w praktyce sądów rodzinnych.

W 2020 r. Krajowa Szkoła wprowadziła do oferty szkoleniowej temat dotyczący roli sądu opiekuńczego w sprawach prowadzonych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1878 ze zm.) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 514 ze zm.). Szkolenie to spotkało się ze znacznym zainteresowaniem adresatów, co uzasadnia potrzebę kontynuacji w kolejnym roku i poszerzenie jego ram o omówienie procedury kierowania na leczenie odwykowe na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).

W Raporcie powyższe zagadnienia zajmują czołową pozycję wśród potrzeb szkoleniowych osiągając 30,1% wszystkich wskazań z zakresu prawa rodzinnego i nieletnich. Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także sędziowie z wydziałów rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przesłanki i tryb postępowania w sprawach o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej, Zakładzie Opiekuńczo - Lecznicy, reprezentacja osoby, której postępowanie dotyczy;
- hospitalizacja psychiatryczna przymusowa w trybie nagłym oraz w trybie wnioskowym;
- kontrola legalności przyjęcia, przebywania, warunków, przestrzegania praw pacjenta w szpitalu psychiatrycznym i w domu pomocy społecznej przeznaczonych dla osób chorych psychicznie lub upośledzonych umysłowo;
- zezwolenie sądu opiekuńczego na interwencję medyczną wobec pacjenta;
- przesłanki i tryb postępowania w sprawach o kierowanie na przymusowe leczenie odwykowe, zmiana postanowienia co do rodzaju zakładu leczenia odwykowego.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

3. Kontakty z dzieckiem - aspekt prawny i praktyczny.

Dużą część spraw wpływających do wydziałów rodzinnych i nieletnich stanowią sprawy o ustalenie kontaktów z dziećmi. Sposób ustalania tych kontaktów nie stanowi katalogu zamkniętego, jest kształtowany w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego. Sprawy te najwięcej problemów przysparzają na etapie postępowania zabezpieczającego i wykonawczego. Podczas szkolenia zostaną

omówione wymienione zagadnienia w świetle bieżącego orzecznictwa oraz przeprowadzona zostanie dyskusja o pojawiających się problemach.

W Raporcie powyższe zagadnienia stanowią 8,6% wszystkich wskazań z zakresu prawa rodzinnego i nieletnich. Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości, a także sędziowie z wydziałów rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- sposób ustalania kontaktów osób uprawnionych z dziećmi;
- wpływ opieki naprzemiennej na kontakty z dziećmi;
- postępowanie dowodowe - prawidłowość formułowania tez dowodowych w zakresie zlecenia badań i sporządzania dowodu z opinii opiniodawczych zespołów specjalistów sądowych, wysłuchanie dziecka;
- wykonywanie orzeczeń w sprawach o ustalenie kontaktów - udział kuratora sądowego, postępowanie kuratora w sytuacji kryzysowej, realizacja zadań i rozwiązywanie problemów zgodnie z interesem i dobrem dziecka;
- działania przymuszające do postępowania zgodnego z treścią orzeczenia sądu, zobowiązanie do zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, zwrot wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem kontaktów.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

4. Postępowanie zabezpieczające w sprawach rodzinnych.

Dotychczas Krajowa Szkoła organizowała szkolenia z postępowania zabezpieczającego w zakresie szeroko rozumianego prawa cywilnego. Zauważając specyfikę spraw rodzinnych, jak również wychodząc naprzeciw zgłaszanym oczekiwaniom, zasadne jest przeprowadzenie szkolenia dotyczącego tego postępowania w zakresie spraw rodzinnych. Wnioski o zabezpieczenie roszczenia coraz częściej stają się integralną częścią pisma inicjującego postępowanie.

W większości dotyczą one uregulowania władzy rodzicielskiej, czy też zabezpieczenia potrzeb życiowych. Różnorodność wniosków składanych w ramach zabezpieczenia powoduje rozbieżności orzecznicze i wymaga omówienia podczas szkolenia.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także asystenci sędziów orzekających w wydziałach rodzinnych i nieletnich w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przesłanki zabezpieczenia roszczeń w sprawach z zakresu prawa rodzinnego;
- zasada rozpoznania wniosku o zabezpieczenie w sprawach dotyczących pieczy nad dziećmi i kontaktów z nimi po przeprowadzeniu rozprawy, stanowiska uczestników postępowania w tym zakresie, wypadek niecierpiący zwłoki uzasadniający rozpoznanie wniosku na posiedzeniu niejawnym;
- sposoby zabezpieczenia roszczeń o charakterze alimentacyjnym, roszczeń związanych ze sprawowaniem pieczy nad dziećmi, ustaleniem miejsca zamieszkania, czy kontaktów z dziećmi;
- postępowanie w przedmiocie rozpoznania środków odwoławczych od postanowień w przedmiocie wniosku o zabezpieczenie roszczenia, zażalenia poziome;
- wykonywanie orzeczeń sądu w przedmiocie udzielonego zabezpieczenia, udział kuratora sądowego;
- działania przymuszające do postępowania zgodnego z treścią orzeczenia sądu, zobowiązanie do zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, zwrot wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem orzeczenia.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami cywilnymi.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

5. Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych.

Ustalenie jurysdykcji i prawa właściwego w zakresie prawa rodzinnego może przysparzać problemów z uwagi na uregulowanie tych kwestii w kilku aktach prawnych rangi międzynarodowej. Celem szkolenia będzie nabycie umiejętności

poruszania się w obrębie tych uregulowań i ich stosowanie w konkretnej sprawie. Podczas szkolenia zostanie omówione między innymi Rozporządzenie Rady (UE) 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (Dz.U. UE z 2019 r., L 178), które będzie stosowane od dnia 1 sierpnia 2022 r., uchylając tym samym Rozporządzenie Rady (WE) NR 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. (Dz.U. UE z 2003 r., L 338).

W Raporcie tematyka obrotu zagranicznego dla sędziów rodzinnych zajmuje pierwszą pozycję wśród potrzeb szkoleniowych, co stanowi 26,9% wszystkich wskazań z zakresu prawa rodzinnego. Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także sędziowie z wydziałów rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- jurysdykcja i prawo właściwe w sprawach z zakresu prawa rodzinnego;
- współpraca międzynarodowa w sprawach z zakresu prawa rodzinnego z państwami Unii Europejskiej i z poza Unią Europejską - doręczanie korespondencji, przeprowadzanie dowodów w obrocie zagranicznym;
- uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądów zagranicznych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami cywilnymi.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

6. Postępowania w sprawach Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę - wybrane zagadnienia.

Postępowania w sprawach dotyczących przekazania dziecka za granicę na podstawie Konwencji haskiej należą do jednych z najbardziej skomplikowanych a jednocześnie niezwykle delikatnych spraw. W związku z tym ustawą z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii

Europejskiej i umów międzynarodowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 416) została stworzona na terenie kraju sieć 11 sądów z wyspecjalizowanymi do orzekania w tych sprawach sędziami. Za koniecznością przeprowadzenia szkolenia przemawia potrzeba wymiany doświadczeń oraz wypracowania jednolitej linii orzeczniczej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- postępowanie w sprawach o powrót małoletniego na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 108, poz. 528);
- metodyka prowadzenia sprawy o powrót małoletniego na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę;
- art. 13b Konwencji haskiej w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- jurysdykcja sądów polskich w transgranicznych postępowaniach opiekuńczych na podstawie Rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. U.E. z 2003 r., L 338) i Konwencji z 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz zajmujący się sprawami z Konwencji haskiej z 1980 roku oraz asystenci tych sędziów, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia to 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

1. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Analiza potrzeb szkoleniowych z dziedziny prawa pracy i ubezpieczeń społecznych wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących świadczeń z ubezpieczenia społecznego, w tym prawa, tytułów, wysokości składek i świadczeń.

W roku bieżącym przedmiotowa tematyka stanowi 36,9% wskazań i jest to wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 2%.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym:
 - pracownik,
 - osoba wykonująca umowę zlecenia, umowę agencyjną lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
 - osoba prowadząca pozarolniczą działalność (twórca, artysta, osoba wykonująca wolny zawód);
- zasady zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych;
- wysokość składek i zasady ich finansowania;
- podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w przypadku równoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie państw członkowskich UE - wybrane problemy orzecznicze w sprawach dotyczących odwołań od decyzji odmawiających wszczęcia lub umorzenia, odwołań od decyzji umarzających postępowanie, odwołań od decyzji umarzających należności.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

2. Upadłość, likwidacja pracodawcy.

Kryzys gospodarczy spowodowany światową epidemią może spowodować wzrost upadłości lub likwidacji wielu zakładów pracy, co z kolei przełoży się na wzrost dochodzonych na drodze sądowej roszczeń. Wprowadzie kodeks pracy przewiduje wiele regulacji związanych z ogłoszeniem, czy likwidacją pracodawcy, ale jednocześnie redukuje ochronę pracownika przed rozwiązaniem stosunku pracy i wyłącza stosowanie wielu norm prawnych.

Propozycje tematów z tego obszaru ukierunkowane zostaną na przedstawienie i usystematyzowanie regulacji prawnych dotyczących obowiązków pracodawców - przedsiębiorców, dopełnienia przez nich wymogów prawa pracy przy upadłości, czy likwidacji, ochrony pracowników i wyłączeń tej ochrony.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- wygaśnięcie stosunku pracy w wyniku upadłości, likwidacji zakładu pracy;
- uprawnienia pracodawcy i pracownika w razie upadłości i likwidacji;
- prawo do wynagrodzenia za czas przestoju, pracę zdalną;
- regulacje wyłączające ochronę praw pracowniczych;
- kolejność dokonywania zwolnień, zwolnienia grupowe, wysokość odprawy;
- wpływ postępowania upadłościowego, restrukturyzacyjnego na toczące się postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach pracy i ubezpieczeń społecznych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY KARNE

1. Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych.

Z analizy Raportu wynika, że tematyka dotycząca obrotu zagranicznego w sprawach karnych znalazła się na drugim miejscu w kategorii prawo karne procesowe i wykonawcze stanowiąc 11,4% wszystkich wskazań. W tematach szczegółowych najczęściej pojawiają się zagadnienia dotyczące europejskiego nakazu aresztowania oraz zasad postępowania związanego ze sprowadzeniem podejrzanego na obszar RP celem przeprowadzenia czynności z jego udziałem.

W wywiadach fokusowych sędziowie z wydziałów karnych, jak również prokuratorzy najczęściej wskazywali ENA i ekstradycję jako zagadnienia do omówienia z zakresu obrotu zagranicznego w sprawach karnych.

Z uwagi na złożoność i aktualność problematyki zachodzi konieczność usystematyzowania obowiązujących zasad współpracy międzynarodowej w sprawach

karnych dotyczących ścigania i poszukiwania osób podejrzanych na terenie Unii Europejskiej i poza nią oraz omówienia najczęściej występujących w praktyce trudności.

Na potrzebę przeprowadzenia szkolenia dotyczącego współpracy międzynarodowej z zagranicą wskazywała także Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady postępowania związanego ze sprowadzeniem osoby na obszar RP celem przeprowadzenia czynności z jej udziałem;
- rola Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w ustaleniu miejsca pobytu osoby poszukiwanej, Europejski System Informacji Rejestrów Karnych (ECRIS);
- europejski nakaz aresztowania - zagadnienia praktyczne;
- poszukiwania międzynarodowe (Interpol, Europol);
- ekstradycja - zagadnienia praktyczne.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

2. Obrót prawny z zagranicą dla sędziów orzekających w wydziałach karnych.

Wprowadzenie europejskiego nakazu dochodzeniowego (END) i europejskiego nakazu aresztowania (ENA) spowodowało zmianę reguł udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych w krajach Unii Europejskiej, które w dalszym ciągu zagadnienia te budzą wątpliwości w praktyce. Nie bez znaczenia jest także fakt, że Wielka Brytania opuściła Unię Europejską, co także prowadzić będzie do ustalenia nowych zasad współpracy międzynarodowej z tym krajem. W 2021 r. obowiązywać już będzie nowy instrument współpracy międzynarodowej wynikający z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (Dz.U. U.E. z 2018 r., L 301). Powoduje to konieczność kontynuacji szkoleń z tej tematyki.

Z analizy Raportu wynika, że tematyka dotycząca obrotu zagranicznego uzyskała 11,4% wskazań w ramach prawa karnego procesowego i wykonawczego, a także była zgłaszana w ramach badań fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- europejski nakaz dochodzeniowy i europejski nakaz aresztowania - źródła prawa, procedura wydania i wykonania;
- wzajemne uznawanie nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty;
- wzajemne uznawanie kar pozbawienia wolności oraz kar o charakterze pieniężnym.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekający w tych wydziałach.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

3. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych. Zasada wzajemnego uznawania orzeczeń w Unii Europejskiej w praktyce prokuratora.

W Raporcie, w kategorii prawo karne procesowe i wykonawcze, na drugim miejscu znalazła się tematyka dotycząca obrotu zagranicznego w sprawach karnych obejmując 11,4% wszystkich wskazań. Najwięcej zagadnień dotyczyło europejskiego nakazu aresztowania oraz europejskiego nakazu dochodzeniowego, których stosowanie w praktyce prokuratora nastrocza wielu problemów.

Od 19 grudnia 2020 r. zacznie obowiązywać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty. Reguluje ono trudną problematykę związaną z zabezpieczeniem mienia w sytuacjach transgranicznych i wymaga omówienia.

Z uwagi na coraz powszechniejsze stosowanie w praktyce prokuratora instrumentów współpracy międzynarodowej w sprawach karnych zachodzi potrzeba szkolenia prokuratorów z tego zakresu. Na konieczność organizacji szkoleń dotyczących obrotu międzynarodowego w sprawach karnych wskazała Prokuratura Krajowa.

Proponowane szkolenie będzie przeprowadzone niezależnie dla dwóch grup odbiorców różniących się doświadczeniem w wykonywaniu czynności z zakresu obrotu zagranicznego. Jedno, przeznaczone będzie dla ogółu prokuratorów, którzy prowadzą sprawy wymagające wykorzystania instrumentów współpracy międzynarodowej. Drugie dedykowane będzie prokuratorom wyspecjalizowanym w zakresie obrotu zagranicznego, którzy nie tylko realizują swoje zadania służbowe związane z obrotem zagranicznym, ale także służą pomocą innym prokuratorom w rozwiązywaniu bieżących problemów orzeczniczych dotyczących współpracy międzynarodowej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- europejski nakaz aresztowania - aktualne problemy dotyczące wydawania i wykonywania;
- europejski nakaz dochodzeniowy jako podstawowy instrument uzyskiwania materiału dowodowego między państwami członkowskimi Unii Europejskiej - zagadnienia praktyczne;
- zabezpieczenie majątkowe, przekazywanie do wykonania decyzji o zatrzymaniu dowodów i mienia;
- przekazywanie do wykonania wolnościowych środków zapobiegawczych.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy, asesory prokuratury, a także prokuratorzy specjalizujący się w obrocie prawnym z zagranicą.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

4. Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy.

Z Raportu wynika, że tematyka związana z postępowaniami w sprawach o przestępstwa skarbowe stanowi 17,3% wskazań z zakresu prawa karnego materialnego i 4% z zakresu prawa karnego procesowego i wykonawczego. W badaniach fokusowych również podkreślano wagę tej tematyki.

W związku z realizacją umowy o dofinansowanie nr POWR.02.17.00-00-0010/17-00 z 30.06.2017 r. na organizowanie cyklu szkoleń pt. *Zapobieganie i zwalczanie przestępczości podatkowej* Krajowa Szkoła jest zobowiązana do zachowania trwałości projektu z tej tematyki w 2021 r.

Na wagę tej problematyki wskazywała także Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przestępcze mechanizmy wyłudzenia i unikania opodatkowania podatkiem VAT i podatkiem akcyzowym;
- podmioty oszustwa podatkowego (elementy oszustwa jednostkowego lub łańcucha oszustw) - definicje i cechy, właściwe przypisanie roli osobom występującym w łańcuchu;
- mechanizm odwróconego obciążenia i mechanizm podzielonej płatności a oszustwa podatkowe;
- zagadnienia dotyczące kwalifikacji prawnej określonych stanów faktycznych - nowe czyny z art. 270a § 2 k.k., art. 271 § 2a k.k., art. 277a-b k.k.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi orzekający w wydziałach karnych, a także asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach oraz prokuratorzy, asesorzy prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

5. Oględziny miejsca wypadku drogowego.

Poprawne przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia, w szczególności wypadku drogowego jest czynnością wymagającą od prokuratora nie tylko wiedzy z zakresu taktyki i techniki prowadzenia tych oględzin, ale również wiadomości dotyczących najnowszych możliwości ujawniania i zabezpieczania śladów do dalszych badań kryminalistycznych. Złożoność tego zagadnienia wynika z niepowtarzalności tej czynności wykonywanej często w trudnych warunkach, której rezultat ma decydujące znaczenie dla prowadzonego postępowania karnego. W Raporcie w kategorii prawo karne procesowe i wykonawcze tematyka ta osiągnęła wskazania na poziomie 12,9%.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady prowadzenia oględzin miejsca wypadku drogowego, zabezpieczenie miejsca zdarzenia;
- wymiarowanie na miejscu zdarzenia drogowego (dokładność pomiarów i popełniane błędy), skanowanie miejsca zdarzenia przez wyspecjalizowanych biegłych, zwłaszcza w przypadku zdarzeń masowych - katastrofy komunikacyjne;

- sporządzanie dokumentacji zdarzenia (protokół, szkice, dokumentacja fotograficzna, notatki urzędowe);
- specyfika zabezpieczania dowodów i śladów kryminalistycznych w zależności od ilości i rodzaju pojazdów biorących udział w zdarzeniu, oględziny pojazdu;
- ocena obrażeń uczestników zdarzenia, oględziny zwłok.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

6. Nieletni w postępowaniu karnym.

Zagadnienie przestępczości nieletnich stanowi istotny problem społeczny. Rolą organów państwowych jest odmienne podejście do nieletniego sprawcy przestępstwa. Tematyka dotycząca nieletnich była także przedmiotem zainteresowania Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości (*Efektywność środków izolacyjnych orzekanych wobec nieletnich*, dr Justyna Włodarczyk-Madejska, IWS 2020; *Standardy postępowania z nieletnimi*, Paulina Banaszak, dr Konrad Burdziak, IWS 2019). Zasadne jest zatem przeprowadzenie szkolenia z tej tematyki.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- standardy międzynarodowe dotyczące nieletnich i ich praw - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (Dz.U. UE z 2016 r., L 132);
- nieletni jako sprawca czynu karalnego i przestępstwa;
- odrębności postępowania karnego w stosunku do nieletnich.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

7. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełniane na szkodę małoletnich.

W Raporcie w dziedzinie prawo karne procesowe i wykonawcze największą liczbę wskazań osiągnęła kategoria prawo dowodowe w sprawach karnych (12,9%

wskazań). Wśród proponowanej tematyki często powoływane było przesłuchanie małoletnich świadków w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności określone w art. 197-199 k.k. Przesłuchanie małoletniego świadka stanowiło aż 33,1% wskazań wśród sędziów karnych w zakresie potrzeb dotyczących postępowania dowodowego, plasując się na pierwszym miejscu potrzeb.

Rozstrzyganie spraw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności jest trudne, wymaga wiedzy z zakresu psychologii i seksuologii, a także powoduje w praktyce orzeczniczej szereg trudności.

Na potrzebę organizacji szkoleń dotyczących przesłuchania dziecka jako pokrzywdzonego w sprawach o przestępstwa seksualne wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- wykorzystywanie seksualne małoletnich, charakterystyka sprawców, charakterystyka ofiar, skutki seksualnego wykorzystania dziecka;
- szczególny tryb przesłuchania pokrzywdzonych przestępstwami przeciwko wolności seksualnej, ochrona dziecka w procesie;
- przedmiot i zakres ekspertyzy psychologicznej, zakres kompetencji opiniującego psychologa a oczekiwania zlecniodawcy wyrażone w tezie dowodowej, sposoby formułowania tezy, możliwości i ograniczenia;
- opinia psychiatryczna i seksuologiczna w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej dotyczących wykorzystania małoletniego;
- postępowanie ze sprawcą o zaburzonych preferencjach seksualnych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

8. Prawo karne gospodarcze.

W Raporcie w kategorii prawo karne materialne, na pierwszym miejscu znalazła się grupa tematów dotyczących przestępstw finansowych i gospodarczych, co stanowiło 18,6% wszystkich wskazań. Jednym z najczęściej wymienianych tematów szkoleniowych jest problematyka związana z przestępstwami przeciwko

obrotowi gospodarczemu z uwzględnieniem zagadnień przestępstw z art. 300-302 k.k. i art. 586 k.s.h.

Przeprowadzenie szkolenia z tego zakresu uzasadniają zobowiązania Krajowej Szkoły, wynikające z projektów strategicznych dotyczących między innymi podniesienia poziomu wiedzy z zakresu prawa gospodarczego wśród sędziów i prokuratorów w ramach Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (załącznik do uchwały nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (MP 2017, poz. 260). Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazała również Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- rodzaje przestępstw gospodarczych, podstawowe pojęcia z zakresu obrotu gospodarczego;
- pozorna upadłość, ocena stanu niewypłacalności i jej skutki prawne;
- problematyka lichwy w obrocie konsumenckim, relacja art. 304 k.k. do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, proponowane zmiany ustawowe;
- specyfika śledztw dotyczących mechanizmu odwróconego łańcucha dystrybucji leków, rola Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

9. Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia.

Analiza potrzeb szkoleniowych wynikających z Raportu wskazuje, że postępowanie wykonawcze zajmuje wysoką pozycję i stanowi 10,6% wszystkich wskazań. Tematyka wykonywania orzeczeń budzi szereg problemów, zwłaszcza wobec ostatniej nowelizacji przepisów postępowania karnego wprowadzonej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U z 2019 r., poz. 1694).

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazała również Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- wykonywanie kar i środków karnych - wykonywanie kary pozbawienia wolności, odroczenie, przerwa, zmiana orzeczonych kar, przesłanki stosowania;
- System Dozoru Elektronicznego - problemy praktyczne związane z zastosowaniem i wykonywaniem SDE (udzielenie dozoru, uchylenie, zmiana miejsca, przerwa, zmiana w trybie art. 24 k.k.w.), orzecznictwo;
- kara ograniczenia wolności w postępowaniu wykonawczym;
- wykonywanie kar mieszanych oraz środków zabezpieczających.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

10. Cyberprzestępczość - sposoby i metody ustalania sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu.

Analiza potrzeb szkoleniowych wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących cyberprzestępczości. Tematyka ta stanowi w Raporcie 11,4% wskazań z zakresu prawa karnego, a także 6,6% w zakresie prawa karnego procesowego i wykonawczego. Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu wskazywane były również przez Prokuraturę Krajową.

Konieczność przeprowadzenia szkoleń z tej problematyki uzasadniona jest także potrzebą zapewnienia trwałości Projektu pt. *Zapobieganie i zwalczanie cyberprzestępczości*, umowa o dofinansowanie nr POWR.02.17.00-00-0011/17-00 z 30.06.2017 r.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- metody identyfikacji sprawcy oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatności;
- współpraca z operatorami sieci Internet i telekomunikacyjnymi w celu wykrycia sprawców przestępstw;
- możliwości wykrywcze sprawców, w tym przestępstw popełnionych z wykorzystaniem kryptowalut;
- zabezpieczanie dowodów cyberprzestępstw.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16-18 godzin, seminarium, warsztaty.

11. Cyberprzestępczość - kryptowaluty.

Analiza potrzeb szkoleniowych wskazuje na konieczność kontynuacji szkoleń dotyczących cyberprzestępczości przy czym zasadne jest zorganizowanie szkoleń specjalistycznych poświęconych analizie konkretnych aspektów przestępczości komputerowej, obok poszukiwań dowodów, w przyszłym roku będą to kryptowaluty. Tematyka ta stanowi w raporcie 11,4% wskazań z zakresu prawa karnego, a także 6,6% w zakresie prawa karnego procesowego i wykonawczego.

Prowadzenie szkoleń z tej tematyki realizuje zobowiązanie zapewnienia trwałości Projektu pt. *Zapobieganie i zwalczanie cyberprzestępczości*, umowa o dofinansowanie nr POWR.02.17.00-00-0011/17-00 z 30.06.2017 r.

Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu wskazywane były również przez Prokuraturę Krajową.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- charakterystyka funkcjonowania kryptowalut i technologii blockchain, rodzaje kryptowalut, analiza i sposób funkcjonowania rynku kryptowalut;
- wykorzystywanie kryptowalut przy popełnieniu przestępstwa, w tym w praniu brudnych pieniędzy;
- sposoby wykrycia ostatecznego odbiorcy środków przekazanych przy użyciu kryptowalut;
- kryptowaluty jako przedmiot zabezpieczenia majątkowego;
- prawne aspekty i problemy związane z zabezpieczaniem dowodów cyberprzestępstw z wykorzystaniem kryptowalut.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

12. Nauki sądowe - wykorzystanie badań toksykologicznych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.

W Raporcie w kategorii prawo karne procesowe i wykonawcze największa liczba wskazań przypadła na postępowanie dowodowe w sprawach karnych - 12,9%. W badaniach fokusowych prokuratorzy podnosili konieczność przeprowadzania szkoleń z zakresu kryminalistyki, w tym także kontynuowania szkoleń organizowanych we współpracy z Instytutem Ekspertyz im. Prof. dra Jana Sehna. W latach 2019-2020 prezentowane były najnowsze osiągnięcia genetyki. Propozycja na 2021 r. dotyczy możliwości wykorzystania najnowszych osiągnięć kolejnej nauki sądowej - toksykologii.

Wydarzenie szkoleniowe realizowane będzie we współpracy z Instytutem Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- podstawy toksykologii sądowej - trucizny, toksyczność, wpływ substancji na organizm;
- podstawy alkoholologii sądowej, obliczenia prospektywne i retrospektywne, ograniczenia w opiniowaniu stanu trzeźwości, metody badania stanu trzeźwości;
- substancje występujące na rynku narkotykowym w Polsce - klasyczne narkotyki i nowe substancje psychoaktywne, środki zastępcze;
- szybkie metody badania stanu pod wpływem substancji działających podobnie do alkoholu (narkotestery);
- oczekiwania organów zlecających badania toksykologiczne a możliwości toksykologa analityka - opinia z badań toksykologicznych, formułowanie pytań do biegłych, szczegółowa analiza wyników zawartych w opinii, przykłady ekspertyz.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

13. Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości.

Niniejsze szkolenie jest kontynuacją zapoczątkowanego w 2018 r. cyklu szkoleń przedstawiających podstawy wiedzy specjalistycznej z danej dziedziny, umożliwiającej sędziom i prokuratorom prawidłowe formułowanie pytań do biegłych, a następnie prawidłową ocenę takiej opinii. Uzasadnieniem wyboru biegłego z zakresu rachunkowości jest fakt, że jest to jeden z częściej powoływanych biegłych w sprawach karnych dotyczących przestępstw gospodarczych.

Prokuratura Krajowa uznała za konieczne szkolenia z zakresu rachunkowości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przesłanki dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, wybór biegłego, ocena kompetencji biegłego w kontekście jego wyboru;
- formułowanie tezy dowodowej;
- sposób sporządzania i konstrukcja opinii, opinia wspólna, opinia instytucji;
- ocena wartości dowodowej wydanej opinii poprzez ocenę spójności, zastosowanej metodyki, uzasadnienia zawartych w opinii ocen i wniosków.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

14. Prawna ochrona zabytków.

W 2019 r. został ustanowiony Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022 (M.P. z 2019 r., poz. 808), którego celem jest stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami. Działania te poprzedziła zmiana przepisów dotyczących prawnej ochrony zabytków wprowadzona w 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 1595), na mocy której między innymi wprowadzono tymczasową ochronę zabytku, system administracyjnych kar pieniężnych, a także odpowiedzialność karną za czyny polegające na nielegalnym (bez zezwolenia) poszukiwaniu zabytków.

Sporadycznie tematyka ta pojawia się także w ramach potrzeb szkoleniowych z zakresu prawa karnego materialnego oraz w ramach metodyk postępowania.

Znaczenie prawnokarnej ochrony zabytków dla zachowania stanu zasobu zabytkowego i strzeżenia dziedzictwa narodowego, a także konieczność wzmocnienia systemu ochrony zabytków uzasadnia przeprowadzenie szkolenia z tej tematyki.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- dziedzictwo kulturowe, dobro kultury, zabytek - podstawowe pojęcia związane z prawem ochrony zabytków;
- formy ochrony konserwatorskiej oraz skutki ich wprowadzenia;
- karnoprawna ochrona dziedzictwa kultury - przestępstwa pozakodeksowe oraz wykroczenia, ochrona dziedzictwa kultury w prawie międzynarodowym;
- aktualne zagrożenie dóbr kultury przestępczością - skala zjawiska, prognozy, kierunki działań profilaktycznych;
- przestępczość w obszarze obrotu zabytkami/dobrami kultury z uwzględnieniem aspektów prawno-ekonomicznych funkcjonowania polskiego i międzynarodowego rynku sztuki.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesorzy sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy prokuratur okręgowych pełniący funkcje koordynatorów do spraw przestępczości przeciwko zabytkom.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

15. Karnoprawne aspekty ochrony środowiska.

Ochrona środowiska w ostatnich latach jest szczególnie ważnym tematem. Szkolenia w tym przedmiocie cieszą się zainteresowaniem, zajmując w Raporcie relatywnie wysoką pozycję w zakresie wskazań potrzeb szkoleniowych z prawa karnego materialnego.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazała również Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- aktualne zagrożenia dla środowiska - skala zjawiska, skutki zanieczyszczenia i degradacji środowiska;

- nielegalne postępowanie z odpadami, nielegalny import odpadów niebezpiecznych, import śmieci przez prywatnych przedsiębiorców z deklaracją recyklingu, problem utylizacji odpadów;
- obrót dzikimi gatunkami fauny i flory - przepisy krajowe i międzynarodowe (Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. - Dz.U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112);
- metodyka prowadzenia postępowań w zakresie przestępstw przeciwko środowisku.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

16. Błąd medyczny.

Problematyka dotycząca tzw. błędu medycznego stanowiła w Raporcie 4,5% wszystkich wskazań w zakresie prawa karnego materialnego oraz znalazła się w zgłoszeniach z prawa karnego procesowego i wykonawczego w zakresie metodyk prowadzenia postępowań w określonych kategoriach spraw. Tematyka ta była także wskazywana przez sędziów z wydziałów karnych i prokuratorów w badaniach fokusowych. Na wagę tej problematyki wskazywało również Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- definicje i rodzaje błędu w sztuce medycznej, zagadnienia związku przyczynowo - skutkowego;
- opiniowanie sądowo - lekarskie, w tym opiniowanie zespołowe w sprawach o błąd medyczny, prawidłowe formułowanie pytań do biegłych, źródła dowodów i ich wartość opiniodawcza;
- wyznaczanie kierunków postępowania, zabezpieczanie materiału dowodowego, w tym dokumentacji lekarskiej;
- ocena prawidłowości postępowania medycznego a skutki prawne, kwalifikacja prawna czynów;

- subsydiarny akt oskarżenia w sprawach o błąd medyczny.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

17. Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego.

Nowelizacja prawa karnego procesowego i wykonawczego wprowadzona ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, uzyskała w raporcie wysoką pozycję stanowiąc 10,6% wszystkich wskazań w tej dziedzinie. Tematy szczegółowe z tej materii dotyczyły między innymi nowych uregulowań w zakresie postępowania dowodowego, trybu zażaleniewego (art. 330 § 2 k.p.k.) i sprzeciwu prokuratora określonego w art. 257 § 3 k.p.k.

Szkolenie będzie uwzględniało również nowelizację prawa karnego materialnego. Uzależnione jest to od decyzji Trybunału Konstytucyjnego w odniesieniu do ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (sygn. akt Kp 1/19), zawierającej szereg zmian dotyczących w głównej mierze zasad wymiaru kary oraz hierarchii kar.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zmiany przepisów w zakresie postępowania przygotowawczego;
- postępowanie przed sądem I instancji po nowelizacji;
- postępowania odwoławcze, nadzwyczajne środki zaskarżenia, postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia;
- prawo karne materialne - do ustalenia w zakresie uwzględniającym nowelizację.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

18. Gry hazardowe.

Ustawą z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 88) wprowadzono między innymi monopol państwa na gry na automatach poza kasynami oraz urządzenie gier hazardowych za pośrednictwem Internetu. Wprowadzone zmiany miały na celu ograniczenie skutków społecznych hazardu poprzez zwiększenie poziomu ochrony graczy i zmniejszenie ryzyka rozwoju nałogów hazardowych.

Szkolenie to wpisuje się w działania zmierzające do zachowania trwałości projektu związanego z realizacją umowy o dofinansowanie nr POWR.02.17.00-00-0010/17-00 z 30.06.2017 r. w związku z cyklem szkoleń pt. *Zapobieganie i zwalczanie przestępczości podatkowej*.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- rynek gier hazardowych - tendencje, rozwój, zagrożenia;
- urządzenie gier hazardowych i uczestnictwo w nich a odpowiedzialność karnoskarbowa;
- zagadnienia notyfikacji przepisów a wypełnienie znamion czynu zabronionego;
- zabezpieczenie i przepadek nielegalnych automatów do gier - zagadnienia praktyczne i procesowe;
- nowe typy automatów do gier służące do urządzenia gier hazardowych pod pozorem innego rodzaju gier (np. gry zręcznościowe, quizy);
- blokowanie stron internetowych i blokowanie płatności jako narzędzia zwalczania nieprawidłowości na rynku gier hazardowych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

19. Wypadki przy pracy.

Zagadnienia dotyczące wypadków przy pracy pojawiają się w Raporcie w grupie tematów dotyczących metodyk postępowania w określonych rodzajach

spraw. W sprawach takich istotne znaczenie ma przede wszystkim kwestia przestrzegania zasad BHP i ustalenie, czy ich nieprzestrzeganie było rzeczywistą, zewnętrzną przyczyną nagłego zdarzenia związanego z pracą prowadzącego do urazów lub utraty życia. Rosnąca liczba prowadzonych postępowań dotyczących narażenia życia lub zdrowia pracownika na niebezpieczeństwo przemawia za wprowadzeniem tej tematyki do oferty szkoleniowej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- oględziny miejsca wypadku przy pracy;
- zabezpieczenie materiału dowodowego na miejscu wypadku przy pracy;
- powoływanie biegłych w sprawach wypadku przy pracy i innych specjalności;
- współpraca z organami PIP;
- kwalifikacja prawna czynów, odpowiedzialność za niezawiadomienie o wypadku przy pracy.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

20. Profilowanie sprawców przestępstw.

Profilowanie kryminalistyczne stosuje się w celu wykrycia nieznanych sprawców najpoważniejszych przestępstw, w tym zabójstw, podpałów, czy uprowadzenia osoby i żądania okupu. Umiejętność stworzenia portretu psychologicznego (profilu) nieznanego sprawcy przestępstwa jest niezwykle przydatna w praktyce prokuratora, gdyż pomaga ustalić wersje kryminalistyczne, zawęzić krąg podejrzanych i wyznaczyć właściwy kierunek śledztwa już na wczesnym jego etapie, jak również przyczynia się do podniesienia efektywności pracy prokuratora w zakresie wykrywania sprawców najpoważniejszych przestępstw.

Rozumienie znaczenia motywacji i umiejętność dostrzegania jej w badanym materiale dowodowym jest niezbędną kompetencją śledczego. Szkolenie prowadzić będą psychologowie specjalizujący się w profilowaniu nieznanych sprawców. Praca odbywać się będzie w formule warsztatowej z wykorzystaniem *case study*.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- metodyka profilowania nieznanego sprawcy przestępstwa;
- związek sprawcy ze zdarzeniem - ślady fizyczne i psychologiczne a rekonstruowanie krytycznych wydarzeń;
- rys psychologiczny ofiary;
- koncepcja motywacji sprawcy i podstawowe kategorie psychopatologii;
- pułapki poznawcze i emocjonalne w pracy śledczego i sposoby ich minimalizowania.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy i asesory prokuratury oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

21. Etyczne i psychologiczne aspekty pracy prokuratora.

Szkolenia z zakresu psychologicznych aspektów pracy prokuratora zawsze są wysoko oceniane przez uczestników, co uzasadnia ich kontynuację. Z Raportu wynika, że tematyka dotycząca wypalenia zawodowego, stresu, czy mobbingu wymieniana jest w zakresie potrzeb szkoleniowych zgłaszanych w obszarze tematyki pozaprawnej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- etyka prokuratora, wzorce zachowania w służbie i poza nią, pojęcie godności prokuratora ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń dotyczących życia prywatnego oraz udziału w życiu publicznym;
- aspekty życia codziennego związane z wykonywaniem zawodu prokuratora;
- zarządzanie emocjami w relacjach służbowych, strategię kontrolowania emocji, wzmacnianie kompetencji praktycznych w zakresie zarządzania emocjami;
- stres związany z wykonywaniem zawodu prokuratora, czynniki ryzyka wypalenia zawodowego, przeciwdziałanie wypaleniu.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

22. Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu karnym.

Szkolenie jest kontynuacją cyklu szkoleń rozpoczętego w 2018 r. organizowanego wspólnie z Instytutem Ekspertyz Sądowych, prezentującego

najnowsze osiągnięcia nauk sądowych w ujęciu przekrojowym, obejmującym kilka dyscyplin nauk sądowych oraz możliwości ich wykorzystania w postępowaniu karnym. W latach 2018-2020 odbywało się szkolenie pt. *Nowoczesne metody identyfikacji osób z wykorzystaniem współczesnych osiągnięć nauk sądowych*, które cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem i zyskało bardzo wysokie oceny uczestników. Doświadczenia zdobyte przy realizacji szkoleń w ubiegłych latach oraz popularność wydarzeń, a także zgłaszane w Raporcie zapotrzebowanie na szkolenia z zakresu kryminalistyki uzasadniają celowość zaproponowania w 2021 r. szkolenia dotyczącego śladów kryminalistycznych i ich znaczenia w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.

Celem szkolenia jest zapoznanie sędziów i prokuratorów z najnowszymi osiągnięciami fizykochemii kryminalistycznej, traseologii i mechanoskopii oraz przedstawienia możliwości interpretacji wyników badań.

Szkolenie będzie realizowane we współpracy z Instytutem Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- analiza mikrośladów (w tym włókna, szkło, lakier, ślady substancji łatwopalnych i materiałów wybuchowych) oraz śladów traseologicznych i mechanoskopijnych w kontekście oględzin miejsca zdarzenia i zabezpieczenia śladów;
- badania fizykochemiczne w identyfikacji mikrośladów oraz w badaniach porównawczych, przykładowe pytania do biegłych;
- badania traseologiczne i mechanoskopijne między innymi w kontekście identyfikacji sprawców zdarzeń;
- ocena wartości dowodowej danych fizykochemicznych oraz wyników badań traseologicznych i mechanoskopijnych;
- różnorodność zastosowań badań mikrośladów oraz śladów traseologicznych i mechanoskopijnych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym - przykłady ekspertyz.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16-18 godzin, seminarium, warsztaty.

23. Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym i administracyjnym - wybrane zagadnienia.

Szkolenie jest kontynuacją cyklu z lat poprzednich dedykowanego prokuratorom zajmującym się sprawami cywilnymi i administracyjnymi (Pc, Pa). Corocznie w ramach tego cyklu przedstawiane są aktualne i najistotniejsze zagadnienia z tych dziedzin. Jak wynika z Raportu w chwili obecnej największym zainteresowaniem cieszą się zagadnienia związane z dokonanymi w 2019 r. zmianami przepisów postępowania cywilnego. W zakresie prawa administracyjnego poruszone zostaną zagadnienia związane z udziałem prokuratora w postępowaniu administracyjnym.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazała również Prokuratura Krajowa.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przepisy intertemporalne, nowa organizacja procesu, posiedzenie przygotowawcze w świetle ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;
- zmiany w zakresie doręczeń, wnioski do planu rozprawy, skutki zatwierdzenia planu rozprawy;
- nowe uregulowania w zakresie postępowania dowodowego, postępowanie w sprawach gospodarczych, postępowania odrębne;
- postępowanie apelacyjne i zażaleniowe (zażalenia poziome i zażalenia pionowe);
- udział prokuratora w postępowaniu sądowo - administracyjnym, uprawnienia prokuratora, problemy orzecznicze.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy i asesory prokuratury zajmujący się sprawami z zakresu prawa cywilnego oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

24. Różnorodność kulturowa uczestników postępowań karnych - wyzwanie dla prokuratorów i sędziów w toku postępowania karnego.

Szkolenie jest kontynuacją rozpoczętego w 2019 r. cyklu szkoleń przybliżającego sędziom i prokuratorom problematykę różnorodności kulturowej uczestników postępowania przygotowawczego i sądowego poprzez pryzmat wiedzy z zakresu kulturoznawstwa, komunikacji i antropologii kulturowej oraz psychologii. Ważne jest uwrażliwienie sędziów i prokuratorów na problematykę dotyczącą właściwej organizacji i prowadzenia przesłuchania osób wywodzących się z różnych kultur z uwagi na ich odmienny sposób postrzegania świata, komunikowania się z otoczeniem oraz relacjonowania wydarzeń. Pozwoli to prawidłowo i efektywnie przeprowadzić czynność przesłuchania z zachowaniem godności osób przesłuchiowanych oraz właściwie ocenić wartość dowodową składnych zeznań, czy wyjaśnień.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- komunikacja międzykulturowa: kultura jako źródło barier komunikacji międzykulturowej, tabu językowe, kulturowe;
- pojęcie i rola stereotypów w postrzeganiu osób odrębnych kulturowo;
- niewerbalne bariery komunikacyjne: znaczenie gestów, kontaktu wzrokowego w komunikacji z osobą obcą;
- ubiór i wygląd - różnice kulturowe;
- komunikacja i antropologia kulturowa wobec odmienności, językowy obraz świata i jego wpływ na postrzeganie Nas i Ich;
- konsekwencje różnic kulturowych w komunikacji werbalnej i niewerbalnej w trakcie przesłuchania w postępowaniu karnym.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

25. Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia.

Skuteczne ściganie przestępstw przeciwko rodzinie i opiece, a zwłaszcza ochrona dziecka przed wszelkimi przejawami krzywdzenia i zapewnienie dzieciom

właściwej reprezentacji prawnej w sytuacji, gdy sprawcą przestępstwa na szkodę dziecka jest jedno z jego rodziców lub opiekunów prawnych, stanowi przedmiot szczególnej troski przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Problematyka ta spotyka się także z dużym zainteresowaniem opinii publicznej.

W Raporcie w kategorii prawo karne materialne wskazywano na potrzebę przybliżenia zagadnień związanych ze zwalczaniem przestępstw przeciwko rodzinie i opiece.

Wprowadzenie tej tematyki do oferty szkoleniowej uzasadniają także zmiany dotyczące art. 209 k.k. wprowadzone ustawą z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks Karny oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r., poz. 952), które nadal powodują trudności orzecznicze dotyczące w szczególności wielości czynów w przypadku przerw między okresami uporczywego uchylania się od alimentacji.

Na potrzebę przybliżenia zagadnień związanych z uzyskiwaniem dowodu z przesłuchania małoletniego świadka - pokrzywdzonego w szczególnym trybie (art. 185a i 185b k.p.k.) wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości. Doniosłość tematyki dotyczącej zwalczania przestępczości przeciwko rodzinie i opiece dostrzegł także Rzecznik Praw Dziecka, który zwrócił się do Krajowej Szkoły o rozważenie ujęcia w harmonogramie zagadnień dotyczących reprezentowania małoletniego pokrzywdzonego w toku postępowania karnego ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, gdy podejrzanym lub oskarżonym jest jeden z rodziców.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- jedność i wielość czynów, trwałość i wieloczynowość w przestępstwie niealimentacji;
- wykonywanie orzeczeń dotyczących przestępstw niealimentacji; zagadnienia intertemporalne, problematyka depenalizacji zachowań;
- trudności dowodowe w sprawach o przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece, dziecko jako jedyny świadek w sprawach o znęcanie;
- szczególny tryb przesłuchania małoletniego pokrzywdzonego, świadka (art. 185a k.p.k., 185b k.p.k., 185d k.p.k.), osoby uprawnione do wzięcia udziału w przesłuchaniu, dowód z opinii biegłego psychologa, ocena zeznań dziecka;

- gwarancje procesowe małoletniego pokrzywdzonego i jego reprezentacja w postępowaniu karnym, tryb powoływania i rola kuratora procesowego dziecka.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

26. XVII Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne.

Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne jest cyklicznym wydarzeniem organizowanym przez Prokuraturę Okręgową w Zielonej Górze przy współpracy z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury, z udziałem przedstawicieli nauki oraz praktyków wymiaru sprawiedliwości, które poświęcone jest ważkim, aktualnym problemom zwalczania przestępczości. W 2021 r. odbędzie się jego XVII edycja.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- do ustalenia z Prokuraturą Okręgową w Zielonej Górze.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 18 godzin, konferencja.

27. Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej.

Problematyka dotycząca zwalczania transgranicznej przestępczości zorganizowanej, w tym przestępczości narkotykowej jest skomplikowana i sprawia szereg trudności w praktyce. Dynamicznie rozwijający się rynek nowych substancji psychoaktywnych powoduje, że tematyka ta jest ciągle aktualna.

Przeprowadzenie szkolenia jest uzasadnione potrzebą zapewnienia trwałości Projektu pt. *Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości i prokuratury w zakresie zwalczania i zapobiegania przestępczości transgranicznej i zorganizowanej*, realizowanego ze środków funduszy na lata 2009-2014.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- skala zjawiska przestępczości narkotykowej w Polsce i na świecie z uwzględnieniem Polski jako miejsca wytwarzania, kraju tranzytowego i docelowego;
- rynek dopalaczy w Polsce i na świecie, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne - pojęcie charakterystyka, dawki;
- charakterystyka zjawiska przestępczości zorganizowanej, sposoby zwalczania przestępczości narkotykowej - metody śledcze służące wykrywaniu tego rodzaju przestępczości, ujawnianie i zabezpieczanie dowodów rzeczowych;
- regulacje prawne związane ze ściganiem przestępczości transgranicznej narkotykowej, zasady współpracy z organami państw UE i państw pozaunijnych.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy, asesory prokuratury i asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

28. Apelacja i kasacja dla prokuratorów.

Z analizy potrzeb szkoleniowych wynika, że wskazana tematyka cieszy się dużym zainteresowaniem zwłaszcza po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- środki zaskarżenia w świetle przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r.;
- zakres i wymogi apelacji, formułowanie zarzutów i wniosków apelacyjnych w sprawach karnych w świetle aktualnego orzecznictwa;
- kasacja - podmioty uprawnione, wymogi co do formy i treści kasacji, termin wniesienia, granice rozpoznania kasacji;
- kasacja w postępowaniu wykroczeniowym;
- skarga nadzwyczajna.

Rekomendowane grupy adresatów: prokuratorzy i asesory prokuratury oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

29. Postępowanie odwoławcze w procesie karnym.

Problematyka dotycząca postępowania odwoławczego w sprawach karnych stanowiła 6,1% wszystkich zgłoszeń w Raporcie w zakresie prawa karnego procesowego i wykonawczego. Była ona także proponowana w ramach zgłoszeń dotyczących nowelizacji przepisów k.p.k. (10,6% wskazań). Na tematykę tę wskazywali sędziowie z wydziałów karnych w badaniach fokusowych. Przeprowadzenie szkolenia w tym przedmiocie uzasadniają także zmiany w postępowaniu odwoławczym wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

Na wagę tej tematyki wskazało również Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- skarga na przewlekłość postępowania;
- wznowienie postępowania;
- skarga na uchylenie orzeczenia do ponownego rozpoznania;
- podstawy zmiany i uchylenia orzeczenia;
- postępowanie dowodowe w postępowaniu odwoławczym;
- uzasadnienie sądu odwoławczego na urzędowym formularzu.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie sądów okręgowych orzekający w wydziałach karnych odwoławczych, sędziowie sądów rejonowych (delegowani do wykonywania czynności w wydziałach karnych odwoławczych), a także asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

30. Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu.

W Raporcie wśród proponowanych zagadnień z dziedziny prawo karne materialne wskazano grupę przestępstw „z nienawiści”. Najbardziej powszechnymi i najtrudniejszymi do ścigania są przestępstwa dotyczące mowy nienawiści popełniane za pośrednictwem Internetu. Zwalczanie tego rodzaju przestępczości jest niezwykle skomplikowane z uwagi na sposób funkcjonowania Internetu

umożliwiający zachowanie anonimowości sprawcy i trudności proceduralne związane z uzyskaniem dowodów elektronicznych z zagranicy. Często występują sytuacje, w których dostawcy Internetu i właściciele portali społecznościowych mają swoje siedziby w różnych krajach i funkcjonują w różnych reżimach prawnych, co powoduje szereg problemów formalno-prawnych związanych z uzyskaniem materiału dowodowego pozwalającego na ustalenie sprawcy czynu i pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

Szkolenie ma na celu przybliżenie sędziom i prokuratorom wiedzy jak skutecznie ścigać mowę nienawiści w Internecie i uzyskiwać od właściwych podmiotów materiał dowodowy.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- Internet jako przestrzeń popełniania przestępstw dotyczących mowy nienawiści - skala, dynamika i specyfika zjawiska;
- identyfikacja sprawcy czynu dotyczącego mowy nienawiści popełnionego za pośrednictwem Internetu, problem kradzieży tożsamości - podszywania się pod inną osobę, trudności dowodowe;
- mowa nienawiści jako znamię czynów zabronionych przez polskie prawo karne a wolność słowa, granice mowy nienawiści w kontekście wolności prezentowania poglądów, orzecznictwo krajowe i międzynarodowe;
- przewyżczanie techniczno-prawnych trudności w uzyskiwaniu materiału dowodowego pochodzącego od dostawców usług internetowych, właścicieli portali społecznościowych np. (Facebook), administratorów portali informacyjnych, podmioty uprawnione do udzielania informacji organom procesowym;
- mowa nienawiści w rozumieniu prawa karnego i prawa cywilnego w świetle orzecznictwa ETPCz.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

31. Kara łączna i wyrok łączny.

Raport wskazuje, że tematyka kary łącznej i wyroku łącznego stanowi 11,4% wszystkich wskazań w dziedzinie prawa karnego materialnego. Zagadnienie to nabiera znaczenia również wobec prognozowanych zmian zawartych w ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która aktualnie oczekuje na rozpoznanie w Trybunale Konstytucyjnym. Ustawa ta przewiduje szereg istotnych modyfikacji przepisów określających zasady wymiaru kary i zaostreżenia odpowiedzialności karnej za niektóre przestępstwa, co bezpośrednio wpłynie na orzekanie kary łącznej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- materialnoprawne warunki orzeczenia kary łącznej;
- właściwość sądu w sprawie o wydanie wyroku łącznego i przebieg postępowania;
- konsekwencje wydania wyroku łącznego, utrata mocy wyroku łącznego.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi i referendarze sądowi orzekający w wydziałach karnych oraz asystenci sędziów orzekających w tych wydziałach, a także prokuratorzy i asesory prokuratury oraz asystenci prokuratorów.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

32. Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich procesowe wykorzystanie w postępowaniu karnym.

Właściwe przeprowadzenie postępowania dowodowego ma kluczową rolę w toczącym się postępowaniu karnym. Z jednej strony zabezpiecza prawa oskarżonego, z drugiej zapewnia ochronę praw pokrzywdzonego i poczucie sprawiedliwości. Szczególnym jego rodzajem są czynności operacyjno-rozpoznawcze, które aby mogły być wykorzystane powinny spełniać określone wymogi.

Podczas szkolenia problematyka ta zostanie przedstawiona na tle konkretnych stanów faktycznych.

Propozycje tematów i potrzeby szkoleniowe z tego zakresu wskazywane były również przez Prokuraturę Krajową.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- czynności operacyjno-rozpoznawcze - rodzaje, podmioty uprawnione do ich przeprowadzania, rola w zwalczaniu przestępczości;
- kontrola operacyjna - warunki dopuszczalności, wypadek niecierpiący zwłoki, zgoda następcza;
- przeprowadzenie dowodu w postaci materiałów z czynności operacyjno-rozpoznawczych w procesie karnym.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie, asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych, a także prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

33. Archiwum X.

W proponowanym szkoleniu zostaną przybliżone metody pracy przy prowadzeniu śledztw sprzed lat. W głównej mierze dotyczą one umorzonych śledztw z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa. Liczba tych postępowań jest stosunkowo duża, a wpływ na ten stan miało szereg okoliczności takich jak: błędy popełnione w czasie trwania śledztwa, brak odpowiednich dowodów czy sposobów na ich wykorzystanie, albo brak widocznych znamion przestępstwa. Obecnie z uwagi na postęp technologiczny, wiele z tych spraw może zostać rozwiązanych, a sprawcy zbrodni sprzed lat mogą stanąć przed sądem.

Przedmiotowe szkolenie pozwoli na wzbogacenie wiedzy uczestników poprzez wskazanie, jakie błędy popełniane w toku śledztw doprowadziły do ich umorzenia, jak należy prawidłowo przechowywać dowody rzeczowe aby mogły nawet po latach służyć do dalszych badań oraz na co zwracać szczególną uwagę podczas oględzin miejsca ujawnienia zwłok, a także jaką ostrożność należy zachować przy przyjmowaniu kwalifikacji prawnej takiego zdarzenia.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- typowania spraw do podjęcia w ramach Archiwum X;
- najnowsze metody badań kryminalistycznych umożliwiające wtórne wykorzystanie badanych śladów i dowodów;
- przechowywanie śladów i dowodów w sprawach starych zakończonych NN, nieprawidłowości przechowywania, a niebezpieczeństwo kontaminacji;

- metodyka prowadzenia spraw o zabójstwa sprzed lat, zasady współpracy policja - prokurator;
- ciemna liczba zabójstw - uprowadzenia, zaginięcia, sprawy w których pierwotnie przyjęto błędną kwalifikację prawną czynu;
- omówienie spektakularnych spraw zakończonych skazaniem;
- sądowa kontrola postanowień o umorzeniu postępowania przygotowawczego.

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie i asesory sądowi orzekający w wydziałach karnych, prokuratorzy i asesory prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

34. Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne.

Szkolenie jest propozycją interdyscyplinarnego ujęcia problematyki dotyczącej dobra dziecka, ochrony jego praw i interesów przy jednoczesnym zachowaniu gwarancji procesowych przysługujących pozostałym osobom uczestniczącym w postępowaniu cywilnym, jak i karnym.

Konkretna sytuacja, która dotyczy dziecka może być przedmiotem różnych postępowań sądowych. Celem szkolenia jest uwrażliwienie sędziów i prokuratorów na wpływ wielu toczących się jednocześnie czynności procesowych w sprawach cywilnych i karnych na psychikę dziecka oraz wskazanie metod minimalizujących ich niekorzystne skutki.

Najważniejszym modułem tego szkolenia będą zajęcia z psychologami, systematyzujące i pogłębiające wiedzę sędziów i prokuratorów dotyczącą funkcjonowania dziecka w różnych fazach rozwojowych w zakresie poznawczym i społeczno-emocjonalnym, a także doskonalące kompetencje dotyczące przesłuchania dziecka.

Na potrzebę organizacji szkoleń dotyczących ustalenia kontaktów z dzieckiem oraz przesłuchania małoletnich wskazywało Ministerstwo Sprawiedliwości.

Z uwagi na przekrojowy charakter szkolenia, szeroki zakres prezentowanej tematyki i uczestnictwo różnych grup zawodowych, proponowana jest nowa, pilotażowa formuła szkolenia. Szkolenie miałoby wymiar 32 godzin i realizowane będzie jako tzw. Kurs letni Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- funkcjonowanie dziecka w konflikcie okołorozwodowym - najczęściej ujawniane problemy i dysfunkcje jako konsekwencja uwikłania w konflikty przez opiekunów;
- zakres kompetencji opiniującego psychologa a oczekiwania zleceniodawcy przedstawione w tezie dowodowej, sposoby formułowania tezy, możliwości i ograniczenia, rola i zadania Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów;
- decyzyjność - możliwie pilne rozstrzygnięcia jako czynnik ochronny dla małoletnich zabezpieczający przed rozwojem krzywdzących działań rodziców oraz modelowaniem takich zachowań u dzieci;
- dziecko jako świadek/pokrzywdzony w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie i wykorzystania seksualnego małoletnich - szczególny tryb przesłuchania w postępowaniu karnym;
- syndrom alienacji rodzicielskiej a problematyka prawna dotycząca ustalenia kontaktów z dziećmi;
- wielość równolegle prowadzonych postępowań sądowych (cywilne, karne) a rozmiar kosztów psychicznych ponoszonych przez małoletnich;
- wtórna wiktymizacja dziecka a nadużycia w procesie rywalizacji rodziców dążących do wykazania własnych racji - granice, dylematy, możliwości ochrony;
- warunki zwiększające trafność diagnoz psychologicznych (mechanizmy występujące u małoletnich: konflikt lojalności, zachowania wskazujące na izolowanie od jednego z rodziców, treści wypowiedzi dziecka dostosowane do oczekiwań rodzica).

Rekomendowane grupy adresatów: sędziowie orzekający w wydziałach cywilnych sądu okręgowego w sprawach rozwodowych, sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich oraz karnych, a także prokuratorzy.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 32 godziny, seminarium, warsztaty.

TEMATY KURATORSKIE

1. Wybrane zagadnienia z metodyki pracy kuratora zawodowego dla dorosłych.

Z analizy Raportu wynika, że tematyka dotycząca czynności kuratorów zawodowych uzyskała 7,1% wskazań, a także była wskazywana podczas wywiadów fokusowych.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki dla kuratorów zawodowych wskazywało także Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- rola i zadania kuratora i współpraca z innymi podmiotami w ramach oddziaływań resocjalizacyjnych i profilaktycznych;
- metodyka sporządzania wywiadów środowiskowych, diagnozy osobopoznawczej, resocjalizacyjnej i środowiskowej;
- ochrona danych osobowych, dostęp do informacji publicznej;
- bezpieczne zarządzanie ryzykiem przez kuratora w trakcie czynności podejmowanych w terenie, realizacja zadań kuratora w środowisku skazanego;
- prawne aspekty wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego, kontrola obowiązków i zakazów, pomoc postpenitencjarna.

Rekomendowane grupy adresatów: kuratorzy zawodowi dla dorosłych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

2. Bezpieczeństwo w pracy kuratora zawodowego.

Wśród potrzeb szkoleniowych zawodowi kuratorzy sądowi najczęściej wskazywali na zagadnienia dotyczące ich bezpieczeństwa w pracy, ryzyka związanego z tzw. pracą w terenie i w kontaktach z osobami agresywnymi, uzależnionymi od różnych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy. Celem szkolenia będzie przedstawienie metody identyfikacji zagrożeń związanych z pracą, nabycie umiejętności właściwej oceny sytuacji i adekwatnej reakcji w sytuacji kryzysowej.

W Raporcie powyższe zagadnienia stanowią 9,2% wszystkich wskazań w obrębie pozostałej tematyki pozaprawnej. Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także kuratorzy w trakcie wywiadów fokusowych.

Z uwagi na zgłaszane przez kuratorów potrzeby poznania praktycznych metod obrony uzasadnione jest również zorganizowanie dodatkowo pilotażowego szkolenia stanowiącego drugi etap dla osób, które odbyły szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pracy kuratora w latach ubiegłych. Szkolenie to w głównej mierze będzie obejmować warsztaty, podczas których zostaną zaprezentowane przez wykładowców najskuteczniejsze techniki samoobrony.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- identyfikacja, eliminowanie i ograniczanie zagrożeń psychospołecznych związanych z pracą kuratora, realna ocena ryzyka zawodowego;
- efektywne techniki negocjacje w sytuacjach kryzysowych, identyfikacja motywu działania sprawcy;
- aktywne poszukiwanie wsparcia;
- komunikacja z „trudnym klientem”, radzenie sobie z zachowaniem agresywnym, wpływ na sprawcę i zmianę jego zachowania;
- wykorzystywanie nabytych umiejętności w sytuacjach trudnych oraz w przypadku pozbawienia wolności w sądzie lub miejscu zamieszkania podopiecznego.

Rekomendowane grupy adresatów: zawodowi kuratorzy sądowi.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium i warsztaty.

3. Rozpoznanie zagrożeń i praca z młodzieżą sprawiającą trudności wychowawcze.

Stale wzrasta liczba czynników wpływających na dysfunkcyjne zachowanie młodzieży. Zagrożenia stwarzają różnego rodzaju substancje psychoaktywne, w tym dopalacze, których zażywanie skutkuje narażeniem życia lub zdrowia. Coraz częściej występują różnorakie uzależnienia. Niebezpieczne jest promowanie w mediach „idealnej sylwetki”, której osiągnięcie niejednokrotnie prowadzi do powstania zaburzeń żywieniowych. Niepokojącym jest również występowanie zachowań autodestrukcyjnych. Mając na uwadze wymienione zjawiska zasadne jest wsparcie

zawodowych kuratorów rodzinnych wykonujących pracę wychowawczo - resocjalizacyjną szkoleniem, którego celem byłoby nabycie umiejętności rozpoznania tych zagrożeń i właściwego reagowania w pracy z podopiecznymi.

W Raporcie tematyka psychologicznych i pedagogicznych aspektów pracy z dziećmi i młodzieżą sprawiającymi trudności wychowawcze zajmuje trzecią pozycję wśród potrzeb szkoleniowych stanowiąc 10,6% wszystkich wskazań z dziedziny pozostałej tematyki pozaprawnej.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazali także kuratorzy w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- charakterystyka uzależnień od sprzętu multimedialnego, substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy - zapobieganie, formy terapii;
- profilaktyka uzależnień związanych z zaburzeniami odżywiania i postrzeganiem ciała (anoreksja, bulimia, ortoreksja, bigoreksja) - diagnoza, metody wsparcia;
- problematyka zachowań autodestrukcyjnych, w tym suicydalnych - motywy, czynniki ryzyka, sygnały ostrzegawcze;
- wykorzystanie dialogu motywacyjnego w pracy z „trudnym podopiecznym” - zasady dobrej komunikacji, właściwa motywacja, analiza sytuacji z podopiecznym.

Rekomendowane grupy adresatów: zawodowi kuratorzy rodzinni.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

TEMATY URZĘDNICZE

1. Sprawy kadrowe w sądach powszechnych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Z uwagi na dynamikę zmian aktów prawnych regulujących szeroko pojęte prawo pracy, jak również występowanie różnych stanów faktycznych, zasadne jest kontynuowanie szkolenia mającego na celu poszerzenie i usystematyzowanie wiedzy na temat zagadnień, z którymi spotykają się pracownicy wykonujący obowiązki z zakresu spraw kadrowych, w szczególności związanych z prowadzeniem spraw osobowych.

W Raporcie problematyka związana między innymi z finansami, księgowością oraz kadrami znalazła się na pierwszym miejscu potrzeb szkoleniowych - 21,1% wszystkich wskazań w obrębie pozostałej tematyki prawnej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy, odmienności dotyczące stosunków służbowych;
- czas pracy - obowiązujące regulacje;
- prawne podstawy ochrony danych osobowych osób zatrudnionych - zakres dopuszczalnego gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez pracodawcę, zasady przetwarzania danych wrażliwych;
- informacja publiczna - zasady i wyjątki;
- zasady prowadzenia i archiwizacji dokumentacji pracowniczej, wydawanie świadectw pracy;
- prowadzenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych - zasady wydatkowania i rozliczania świadczeń.

Rekomendowane grupy adresatów: pracownicy oddziałów kadr sądów powszechnych oraz pracownicy wydziałów organizacyjno-sądowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, których zadania obejmują zakres spraw kadrowych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

2. Informatyzacja w sądownictwie - zadania sekretariatów wydziałów sądów powszechnych.

Rozwój technologii informatycznych i ich sukcesywne wprowadzanie do wymiaru sprawiedliwości ma na celu zwiększenie efektywności pracy urzędników sądowych. Na wagę tych zagadnień wskazuje także fakt, że kwestie dotyczące informatyzacji w sądownictwie znalazły się wśród 16,8% wskazań w zakresie pozostałej tematyki prawnej odnoszącej się do funkcjonowania wydziałów sądów powszechnych, a także we wskazaniach z badań fokusowych. Konieczne zatem jest zapoznanie urzędników z narzędziami zwiększającymi efektywność ich pracy i zapewniających prawidłowe wykonywanie zadań.

Prowadzi to do uznania, że w dalszym ciągu konieczne są szkolenia z tej tematyki.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- czynności sekretariatu wydziału z wykorzystaniem technologii informatycznych, optymalizacja działań;
- System Losowego Przydziału Spraw, Sędzia2, Sawa (Currenda) - wybrane zagadnienia;
- zasady bezpiecznego korzystania z komputera i sieci Internet, ochrona danych, korespondencja elektroniczna (e-mail, e-PUAP, Portal Orzeczeń, Portal Informacyjny);
- praca zdalna jako forma wykonywania obowiązków sekretarza sądowego.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

3. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych - szkolenie dla urzędników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zajmujących się obrotem prawnym z zagranicą.

Proponowane szkolenie jest kontynuacją cyklu z lat poprzednich dedykowanego urzędnikom powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zajmujących się obrotem prawnym z zagranicą. Problematyka dotycząca współpracy międzynarodowej jest złożona i powoduje szereg trudności w praktyce. Nadal aktualna jest tematyka dotycząca europejskiego nakazu dochodzenia. W Raporcie w kategorii pozostała tematyka prawna obrót prawny z zagranicą znalazł się na piątym miejscu, z wynikiem 7,1% wszystkich wskazań.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- współpraca międzynarodowa w sprawach karnych w ramach Unii Europejskiej i poza Unią Europejską - przegląd istniejących rozwiązań;
- europejski nakaz dochodzeniowy, procedura wydania i wykonania, rejestry - zadania sekretariatu;
- czynności sekretariatu dotyczące ekspedycji wniosku o pomoc prawną;
- doręczanie dokumentów w Unii Europejskiej i poza nią;

- europejski nakaz aresztowania, wnioski o ekstradycję (wychodzące, wpływające) - zadania sekretariatu.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zajmujący się obrotem prawnym z zagranicą.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

4. Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych dla urzędników sądowych.

Z analizy Raportu wynika, że tematyka dotycząca obrotu zagranicznego uzyskała 7,1% wskazań. Była także proponowana podczas wywiadów fokusowych.

Wprowadzenie europejskiego nakazu dochodzeniowego (END) i europejskiego nakazu aresztowania (ENA) spowodowało zmianę reguł udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych w krajach Unii Europejskiej i nałożyło na sądy konieczność wykonywania określonych czynności w celu wydania lub wykonania ENA lub END. W 2021 r. funkcjonować będzie kolejny instrument współpracy międzynarodowej wynikający z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty w postaci nakazu zabezpieczenia i nakazu konfiskaty. Pojawią się także nowe regulacje dotyczące obrotu prawnego z Wielką Brytanią w związku z jej wyjściem z Unii Europejskiej.

Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki dla urzędników wydziałów karnych sądów powszechnych wskazywało także Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- przeprowadzanie dowodów i doręczanie dokumentów w Unii Europejskiej i poza nią;
- europejski nakaz dochodzeniowy i europejski nakaz aresztowania - źródła prawa, procedura wydania i wykonania, rejestry - zadania sekretariatu;
- wzajemne uznawanie nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty, kar o charakterze pieniężnym - zadania sekretariatu;
- zasady prowadzenia biurowości w wydziałach karnych w sprawach z elementem zagranicznym, SIS;

- metodyka pracy urzędnika wydziału karnego w sprawach z elementem zagranicznym, praktyczny aspekt sporządzania wniosków rekwizycyjnych.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wydziałów karnych sądów powszechnych wykonujący czynności z zakresu obrotu prawnego z zagranicą.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

5. Współpraca międzynarodowa w sprawach cywilnych dla urzędników sądowych.

Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych dla urzędników sądowych wykonujących czynności w wydziałach cywilnych podobnie jak w latach poprzednich plasuje się w czołówce potrzeb szkoleniowych (7,1% wskazań w Raporcie).

Celem szkolenia jest podniesienie kwalifikacji urzędników sądów powszechnych w zakresie wykonywania czynności biurowych w sprawach, w których pojawia się tzw. element zagraniczny.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- współpraca sądowa w sprawach cywilnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz pomiędzy innymi podmiotami obrotu międzynarodowego - zagadnienia ogólne;
- praktyczne aspekty współpracy sądowej w sprawach cywilnych między innymi dotyczące europejskiego nakazu zapłaty, obrotu zagranicznego w sprawach egzekucyjnych;
- praktyczne aspekty współpracy sądowej w sprawach cywilnych: doręczanie dokumentów, uznawanie za doręczone przesyłek nieodebranych, zasady ponoszenia kosztów związanych z tłumaczeniem i doręczaniem dokumentów;
- pomoc prawna - wybrane zagadnienia.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wydziałów cywilnych, gospodarczych, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sądów powszechnych wykonujący czynności z zakresu obrotu prawnego z zagranicą.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

6. Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych i nieletnich dla urzędników sądowych.

W praktyce sądowej coraz więcej spraw z elementem zagranicznym wpływa do wydziałów rodzinnych i nieletnich. W większości dotyczą one świadczeń o charakterze alimentacyjnym oraz ustalenia kontaktów z dziećmi. W prawidłowym prowadzeniu tych spraw obok czynności orzeczniczych równie ważne są czynności techniczne związane między innymi ze sporządzaniem odezwy o udzielenie pomocy prawnej, czy doręczaniem korespondencji. Szkolenie to będzie miało na celu podniesienie kwalifikacji urzędników w zakresie wykonywania czynności biurowych związanych z obrotem prawnym z zagranicą. Istotnym elementem szkolenia będą warsztaty, podczas których uczestnicy sporządzają przykładowe dokumenty w sprawach z elementem zagranicznym.

Szkolenie dla urzędników sądów powszechnych z problematyki obrotu prawnego z zagranicą w zakresie spraw rodzinnych jest odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez tę grupę zawodową. W Raporcie zagadnienia te stanowią 7,1% wszystkich wskazań objętych pozostałą tematyką prawną. Była ona także wskazywana przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady prowadzenia biurowości w sprawach cywilnych z elementem zagranicznym, reguły sporządzania korespondencji przeznaczonej do wysyłki za granicę, ponoszenie kosztów tłumaczeń i doręczeń dokumentów;
- współpraca sądowa w sprawach cywilnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz między innymi podmiotami obrotu międzynarodowego - sposoby doręczania dokumentów, uznanie za doręczone przesyłek nieodebranych;
- dochodzenie należności alimentacyjnych na podstawie obowiązujących aktów prawa międzynarodowego;
- praktyczne aspekty pracy urzędnika w sprawach z elementem zagranicznym - sporządzanie odezwy zagranicznej, dokumentacji dotyczącej egzekucji alimentów z zagranicy;

- kompetencje koordynatorów do spraw współpracy międzynarodowej i praw człowieka w sprawach cywilnych oraz inspektorów do spraw obrotu prawnego z zagranicą.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wydziałów rodzinnych i nieletnich sądów powszechnych wykonujący czynności z zakresu obrotu prawnego z zagranicą.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium i warsztaty.

7. Funkcjonowanie sekretariatów sądowych w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego.

Zmiana postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadza nowe zadania w zakresie organizacji i funkcjonowania sekretariatów sądowych. Potrzeba szkolenia z zakresu zadań sekretariatów sądowych pozostaje także uzasadniona w świetle zmian Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r., Dz.U. z 2019 r., poz. 1141) oraz zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz. MS z 2019 r., poz. 138 ze zm.).

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- nowelizacja procedury cywilnej w zakresie pracy sekretariatów sądowych;
- czynności sekretariatów na poszczególnych etapach postępowania sądowego;
- zasady sporządzania korespondencji sądowej i pouczeń w postępowaniu odwoławczym po nowelizacji k.p.c.
- nowe uregulowania ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych;
- zadania sekretariatu w świetle Regulaminu urzędowania sądów powszechnych oraz zarządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy wydziałów cywilnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz rodzinnych i nieletnich sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

8. Czynności kancelaryjno - biurowe w sekretariatach wydziałów karnych sądów powszechnych.

Tematyka dotycząca organizacji i funkcjonowania sekretariatów sądów powszechnych stale cieszy się dużym zainteresowaniem urzędników sądowych. Zagadnienia te stanowiły w Raporcie aż 16,8% wskazań w zakresie pozostałej tematyki prawnej. Organizacja i czynności sekretariatów były również zgłaszane przez urzędników wydziałów karnych sądów powszechnych w badaniach fokusowych. Prowadzi to do uznania, że w dalszym ciągu konieczne są szkolenia z tej tematyki.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- czynności sekretariatu wydziału karnego na poszczególnych etapach postępowania (rejestracja pisma, wykonywanie zarządzeń, przygotowanie posiedzeń, przekazanie sprawy do postępowania wykonawczego);
- urządzenia ewidencyjne i przepływ spraw w świetle regulacji dotyczących biurowości (rodzaje, sposób i reguły dotyczące prowadzenia określonych urządzeń ewidencyjnych);
- sporządzanie korespondencji biurowej, korespondencja elektroniczna (e-mail, e-PUAP), Portal Orzeczeń, Portal Informacyjny;
- zagadnienia dotyczące sporządzania wokand;
- System Losowego Przydziału Spraw - wybrane zagadnienia.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wydziałów karnych sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

9. Zasady funkcjonowania sekretariatów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Organizacja i funkcjonowanie sekretariatów prokuratury oraz informatyzacja prokuratury (SIP) to jeden z najczęściej zgłaszanych przez urzędników tej instytucji tematów. W Raporcie zajął on wysokie miejsce na poziomie 5,4% wszystkich wskazań dla tematów z zakresu szkoleń tej grupy zawodowej.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- organizacja i zakres działania sekretariatów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- prowadzenie urzędzeń ewidencyjnych w systemach informatycznych, rejestracja spraw i czynności z nich wynikające;
- działalność pozakarna: cywilna i administracyjna - zadania sekretariatu;
- czynności sekretariatu w zakresie postępowania sądowego, zasady rejestracji orzeczeń, gromadzenie, przetwarzanie i generowanie danych do sprawozdań statystycznych.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

10. Dyscyplina finansów publicznych i kontrola zarządcza w sądach i prokuraturze.

Gospodarka finansowa sądów i prokuratury to jedno z najczęściej zgłaszanych potrzeb szkoleniowych przez urzędników zatrudnionych w pionach pozaorzeczniczych tych instytucji. W Raporcie zagadnienia związane z dyscypliną finansów publicznych, gospodarowaniem mieniem i kontrolą zarządczą zajmują wysoką pozycję i wynoszą 7,3% wszystkich wskazań.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych, plan finansowy sądów i prokuratury;
- uregulowania prawne dotyczące kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych, w tym dotyczące sądów powszechnych/prokuratury;
- projektowanie i realizacja kontroli zarządczej;
- podmiotowy i przedmiotowy zakres odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- planowanie budżetu, rachunkowość budżetowa, klasyfikacja budżetowa i sprawozdawczość budżetowa - problemy praktyczne;
- kontrola NIK.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy oddziałów finansowych sądów powszechnych i wydziałów budżetowo - administracyjnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

11. Profesjonalna obsługa interesanta w sądach powszechnych.

Obsługa interesantów realizowana przez pracowników wykonujących czynności w biurach obsługi interesantów oraz biurach podawczych w punktach informacyjnych sądów powszechnych ma ogromne znaczenie dla właściwego przekazywania informacji uczestnikom postępowań sądowych. Interesanci często nie potrafią sprecyzować pytań w sposób pozwalający na szybkie udzielenie odpowiedzi. Nadto czasami ich wypowiedziom towarzyszą negatywne emocje. W tych okolicznościach istotnym jest nabycie umiejętności efektywnej i skutecznej komunikacji, w tym również z interesantem z postawą roszczeniową. Celem szkolenia jest poszerzenie kompetencji wymienionych pracowników w zakresie profesjonalnej obsługi, co także wpłynie na pozytywne postrzeganie sądu przez społeczeństwo.

W Raporcie powyższe zagadnienia stanowią 6,3% wszystkich wskazań objętych pozostałą tematyką pozaprawną.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- struktura rozmowy z interesantem, skuteczna komunikacja, zasady prowadzenia rozmów telefonicznych;
- radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w pracy, asertywność i panowanie nad emocjami, interesant z postawą roszczeniową;
- autoprezentacja, czyli budowanie pozytywnego wizerunku pracownika i sądu w kontakcie z interesantem (elementy komunikacji niewerbalnej - zachowania niewłaściwe, preferowane i wzorcowe);
- obsługa interesanta z niepełnosprawnością.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wykonujących czynności w biurach obsługi interesantów oraz biurach podawczych w punktach informacyjnych sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

12. Sprawozdawczość statystyczna dla użytkowników kluczowych Aplikacji Statystycznej AS SAP Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr (ZSRK).

Szkolenia dotyczące sprawozdawczości statystycznej są corocznym wydarzeniem w ramach prowadzonej przez Krajową Szkołę działalności dydaktycznej. Sprawozdawczość statystyczna jest bowiem istotnym elementem zapewnienia prawidłowego zarządzania jednostkami wymiaru sprawiedliwości, zaś celem szkolenia jest wypracowanie jednolitego sposobu wykazywania danych w sprawozdaniach, przedstawienie odpowiednich rozwiązań w zakresie praktyki pozyskiwania i analizy danych, jak również rozwiązań problemów pojawiających się w trakcie okresów sprawozdawczych.

Proponowane szkolenie będzie realizowane we współpracy Wydziałem Statystycznej Informacji Zarządczej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- statystyka wymiaru sprawiedliwości;
- sprawozdawczość statystyczna w systemie AS SAP;
- automatyzacja poboru danych statystycznych;
- sprawozdawczość statystyczna w poszczególnych pionach orzecznich;
- sprawozdawczość statystyczna - sądy wojskowe, komornicy, notariusze, kuratorzy, OZSS, zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądów powszechnych - kluczowi użytkownicy modułu statystycznego AS SAP Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr (ZSRK).

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

13. RODO.

Zagadnienia dotyczące informacji publicznej i danych osobowych w Raporcie stanowiły 12,0% wskazań z pozostałej tematyki prawnej. Wśród tematów szczegółowych zgłaszanych przez urzędników znalazły się zasady przetwarzania danych osobowych w sądach i prokuraturze (RODO w praktyce). Celem proponowanego szkolenia jest zdobycie umiejętności związanych z ochroną danych

osobowych, przetwarzaniem tych danych oraz oceną ryzyka związanego z ochroną danych osobowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- podstawy prawne dotyczące ochrony danych osobowych;
- zasady przetwarzania danych osobowych, podstawowe pojęcia i definicje;
- zgoda na przetwarzanie danych osobowych;
- Inspektor Ochrony Danych, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych - zadania i obowiązki;
- odpowiedzialność karno - finansowa w rozporządzeniu RODO;
- zagrożenia wynikające z korzystania z mediów społecznościowych.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądów powszechnych i powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

14. Zamówienia publiczne w sądach i prokuraturze.

Czynności związane z działalnością inwestycyjną i prawem zamówień publicznych należą do grupy tematów najczęściej zgłaszanych w dziedzinie pozostałej tematyki prawnej dla urzędników pionu pozaorzeczniczego. W Raporcie stanowią 21,1% wszystkich wskazań dla tej tematyki. Celowość przeprowadzenia szkolenia uzasadniona jest również wprowadzeniem szeregu zmian legislacyjnych w zakresie zamówień publicznych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2019), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- zakres stosowania nowej ustawy, przygotowanie postępowania, składanie ofert, ocena i wybór ofert w świetle nowych uregulowań;
- tryby udzielania zamówień, przetarg ograniczony i nieograniczony, negocjacje z ogłoszeniem i bez ogłoszenia, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne, zamówienia z wolnej ręki;
- sposób i tryb finansowania inwestycji;
- zamówienia publiczne do wartości 30 000 euro, szacowanie zamówienia;
- środki ochrony prawnej według nowej ustawy.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy wydziałów budżetowo - administracyjnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz urzędnicy oddziałów finansowych i gospodarczych sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium.

15. Dowody rzeczowe.

Problematyka dotycząca postępowania z dowodami rzeczowymi zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem. W tegorocznym Raporcie zajęła ona wysoką siódmą pozycję w kategorii pozostała tematyka prawna. Przedmiotowe szkolenie pozwoli na poszerzenie wiedzy i udoskonalenie praktycznych umiejętności obejmujących postępowanie z dowodami rzeczowymi na etapie postępowania przygotowawczego i sądowego, w szczególności w zakresie czynności biurowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- decyzje co do dowodów rzeczowych w procesie karnym;
- przyjęcie, rejestracja i wykreślenie dowodów rzeczowych;
- czynności sekretariatu związane z przechowywaniem dowodów rzeczowych;
- przekazywanie dowodów rzeczowych pomiędzy jednostkami prowadzącymi postępowanie karne i postępowanie z dowodami rzeczowymi po zakończeniu postępowania;
- likwidacja niepodjętych depozytów powstałych w toku postępowania karnego.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądowi wydziałów karnych sądów powszechnych oraz urzędnicy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 8 godzin, seminarium.

16. Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

W Raporcie problematyka dotycząca stresu, mobbingu i wypalenia zawodowego urzędników osiągnęła poziom 17,8% wskazań w ramach pozostałej tematyki pozaprawnej. Jednocześnie tematyka doskonalenia kompetencji psychologicznych i społecznych uzyskała 10,3% wskazań.

Powołane dane z Raportu oraz popularność szkolenia w ubiegłych latach uzasadniają potrzebę organizacji kolejnych edycji szkolenia.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- organizacja pracy, efektywne zarządzanie czasem pracy;
- budowanie efektywnego zespołu zadaniowego, relacje w zespole, rozwiązywanie konfliktów, emocje w sytuacjach zawodowych;
- komunikacja interpersonalna i postawa asertywna w rozwiązywaniu trudnych sytuacji pracowniczych;
- sposoby radzenia sobie ze stresem, profilaktyka wypalenia zawodowego;
- mobbing jako zjawisko w miejscu pracy, różnica między poleceniem służbowym, a działaniem mobbingowym.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

17. Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika sądów powszechnych.

W Raporcie problematyka dotycząca stresu, mobbingu i wypalenia zawodowego urzędników osiągnęła poziom 17,8% wskazań w ramach pozostałej tematyki pozaprawnej. Jednocześnie tematyka doskonalenia kompetencji psychologicznych i społecznych uzyskała 10,3% wskazań. Zagadnienia te zgłaszali także urzędnicy w wywiadach fokusowych. To jedno z ważniejszych kwestii w bieżącej pracy urzędników co uzasadnia przeprowadzenie szkolenia z kompetencji miękkich. powoduje, że cieszy się ona dużym zainteresowaniem tej grupy adresatów.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- organizacja pracy, efektywne zarządzanie czasem pracy;
- budowanie efektywnego zespołu zadaniowego, relacje w zespole, rozwiązywanie konfliktów, emocje w sytuacjach zawodowych;
- komunikacja interpersonalna i postawa asertywna w rozwiązywaniu trudnych sytuacji pracowniczych;
- sposoby radzenia sobie ze stresem, profilaktyka wypalenia zawodowego;

- mobbing jako zjawisko w miejscu pracy, różnica między poleceniem służbowym, a działaniem mobbingowym.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądów powszechnych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

18. Osoba dotknięta niepełnosprawnością w sądzie i prokuraturze - zadania urzędnika.

Problem zapewnienia wszystkim obywatelom równego dostępu do szeroko rozumianego prawa do sądu, a także równego traktowania osób z niepełnosprawnościami w toku postępowania jest niezwykle istotny i spotyka się z dużym zainteresowaniem opinii publicznej. Ważne jest zatem przedstawienie zagadnień związanych z praktycznymi i psychologicznymi aspektami kontaktu z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- osoba dotknięta niepełnosprawnością jako interesant;
- zasady komunikacji z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością fizyczną;
- psychologiczne aspekty kontaktu z osobami głuchymi, niemymi, niewidomymi lub niedowidzącymi;
- *savoir vivre* w stosunku do osób z niepełnosprawnością.

Rekomendowane grupy adresatów: urzędnicy sądów powszechnych i powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY ZARZĄDCZE

1. Zarządzanie jednostkami wymiaru sprawiedliwości.

Krajowa Szkoła od 2017 r. prowadzi szkolenie dla prezesów i dyrektorów sądów rejonowych pt. *Zarządzanie jednostkami wymiaru sprawiedliwości*. W trakcie szkolenia prezentowana będzie tematyka związana z postrzeganiem sądów przez obywateli, ich wizerunkiem kreowanym poprzez wystąpienia medialne, zarządzaniem z uwzględnieniem obciążenia pracą oraz tak zwanymi „umiejętnościami miękkimi” w zarządzaniu. Powyższe szkolenie jest elementem długookresowego projektu

szkoleniowego mającego na celu podniesienie wiedzy i kompetencji kadry zarządzającej sądami powszechnymi. Z analiz, którymi dysponuje Krajowa Szkoła wynika, że wykorzystanie efektywnych metod zarządczych jest jednym z dwóch (obok konieczności usprawnienia procedur sądowych) najistotniejszych elementów mających znaczenie dla realizacji konstytucyjnego prawa do sądu.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- kreowanie pozytywnego wizerunku sądu (postrzeganie sądów przez obywateli, kontakty z mediami);
- postrzeganie jednostkowego sądu jako elementu wymiaru sprawiedliwości;
- prawa osób niepełnosprawnych;
- nadzór administracyjny nad sądami;
- zarządzanie zmianą oraz zarządzanie przez wartości;
- zarządzanie zasobami ludzkimi.

Rekomendowane grupy adresatów: prezesi i dyrektorzy sądów rejonowych.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 64 godziny, seminarium, warsztaty.

2. Zarządzanie kuratorską służbą sądową

Umiejętne zarządzanie zespołem decyduje o jego prawidłowym i efektywnym współdziałaniu. Celem szkolenia jest nabycie przez kierujących kuratorską służbą sądową umiejętności menedżerskich w postaci: budowania zespołu, właściwej organizacji pracy, delegowania zadań oraz efektywnego nadzoru nad wykonywanymi obowiązkami. Szkolenie z wymienionej tematyki cieszyło się w ubiegłym roku dużo większym zainteresowaniem niż ustalony limit jego uczestników, co dodatkowo uzasadnia jego kontynuację w następnym roku.

W Raporcie zagadnienie zarządzania zasobami ludzkimi znajduje się na pierwszej pozycji wśród potrzeb szkoleniowych, co stanowi 18,7% wszystkich wskazań objętych pozostałą tematyką pozaprawną. Na konieczność przeprowadzenia szkolenia z tej tematyki wskazało także Ministerstwo Sprawiedliwości, a także kuratorzy sądowi w trakcie wywiadów fokusowych.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- kurator okręgowy i kierownik zespołu - sprawni menedżerowie;
- zasady planowania i organizacji pracy, delegowanie zadań;

- budowanie silnego zespołu - umiejętność współpracy, prawidłowe relacje interpersonalne w zespole, efektywna komunikacja z zespołem w sytuacjach stresowych i kryzysowych, rozwiązywanie konfliktów w zespole;
- ocena i nadzór nad działaniem kuratorów, egzekwowanie wykonywania zaleceń pokontrolnych;
- udział kuratora okręgowego i kierownika zespołu w planowaniu oraz kontrola wydatkowania środków przeznaczonych dla kuratorów i ośrodków kuratorskich.

Rekomendowane grupy adresatów: kuratorzy okręgowi oraz kierownicy zespołów kuratorskiej służby sądowej.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

3. Zarządzanie zespołem w sekretariacie.

Szkolenie dla kierowników sekretariatów wydziałów sądów powszechnych i powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury jest częścią szerszego projektu szkoleniowego dla kadry zarządzającej jednostkami i komórkami organizacyjnymi w wymiarze sprawiedliwości kontynuowanego od 2015 r. Zadaniem warsztatów szkoleniowych jest dostarczenie wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji w codziennej pracy z zespołem, przekazywanie informacji i modelowanie zachowań w zespole.

Wśród zagadnień szczegółowych proponowane są m.in. następujące tematy:

- jak informować, motywować i rozwijać zespół;
- filary efektywnej pracy - otwartość komunikacyjna i zaufanie;
- kooperacja kontra rywalizacja w zespole;
- budowanie autorytetu i wiarygodności szefa zespołu;
- motywowanie pracowników - uznanie i docenienie;
- delegowanie i egzekwowanie zadań i procedur.

Rekomendowane grupy adresatów: kierownicy sekretariatów wydziałów sądów powszechnych i powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Proponowany wymiar i forma szkolenia: 16 godzin, seminarium, warsztaty.

TEMATY WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Uwagi wprowadzające

Działalność Działu Współpracy Międzynarodowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury charakteryzuje się dużą różnorodnością działań i posiada własną specyfikę, co powoduje znaczną odrębność niniejszych założeń w stosunku do założeń przedstawionych przez Dział Szkoleń.

W 2021 r. działalność Działu Współpracy Międzynarodowej prowadzona będzie w dwóch podstawowych obszarach:

I. współpraca z międzynarodowymi, ponadnarodowymi i krajowymi podmiotami kształcącymi kadry wymiaru sprawiedliwości i prokuratury oraz reprezentacja Krajowej Szkoły na forach międzynarodowych;

II. działalność szkoleniowa polegająca na organizacji konferencji, seminariów, staży i programów wymiany w Polsce oraz zapewnieniu udziału polskich sędziów, prokuratorów oraz innych pracowników wymiaru sprawiedliwości i prokuratury w zagranicznych wydarzeniach szkoleniowych.

I. Współpraca z międzynarodowymi, ponadnarodowymi i krajowymi podmiotami mającymi za przedmiot kształcenie kadr wymiaru sprawiedliwości i prokuratury oraz reprezentacja Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na forach międzynarodowych.

Uwagi wstępne

Działalność ta ma na celu wymianę wiedzy i doświadczeń w zakresie metodologii działalności szkoleniowej, a także prowadzi do wspólnej organizacji wydarzeń szkoleniowych, w tym realizacji projektów finansowanych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

1. Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN).

Od 2009 r. Krajowa Szkoła jest członkiem Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (*European Judicial Training Network, EJTN*) i z tego tytułu, na podstawie corocznych deklaracji udziału w programach wymiany, wizytach studyjnych i szkoleniach ustawicznych organizowanych z inicjatywy EJTN, zapewnia udział przedstawicieli polskiego wymiaru sprawiedliwości w poszczególnych wydarzeniach szkoleniowych.

W ramach członkostwa w EJTN Dział Współpracy Międzynarodowej będzie współpracować w 2021 r. przy realizacji następujących projektów szkoleniowych współfinansowanych przez Komisję Europejską:

- serii szkoleń z zakresu współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych;
- serii szkoleń językowych z terminologii dotyczącej współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych oraz praw człowieka;
- serii szkoleń z zakresu metodyki szkolenia ustawicznego sędziów i prokuratorów;
- serii szkoleń z zakresu praw człowieka i podstawowych wolności;
- w następujących programach wymian stażowych organizowanych dla sędziów i prokuratorów (*EJTN Exchange Programme*):
 - programie staży krótkoterminowych o charakterze grupowym (tygodniowych lub dwutygodniowych) i indywidualnym (tygodniowych);
 - programie staży tygodniowych dla wykładowców;
 - programie staży długoterminowych w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu, w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu oraz w Eurojust w Hadze;
 - programie staży specjalistycznych organizowanych w zakresie wybranych specjalizacji prawa europejskiego między innymi prawa pracy, prawa rodzinnego, postępowania w sprawach nieletnich, prawa bankowego, prawa handlowego, zwalczania przestępczości gospodarczej i przestępczości zorganizowanej, mediacji, ochrony środowiska, prawa konkurencji, prawa do azylu i prawa własności intelektualnej;
 - programie wymiany dwustronnej o charakterze instytucjonalnym na poziomie sądów i prokuratur tej samej instancji;

- programie tygodniowych staży dla prezesów sądów i prokuratorów pełniących funkcje kierownicze w jednostkach organizacyjnych prokuratury;
- programie kilkudniowych wizyt studyjnych w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu, Europejskim Trybunale Praw Człowieka Strasburgu, Eurojust w Hadze, instytucjach unijnych w Brukseli, Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego oraz Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej w Wiedniu.

W 2021 r. Dział Współpracy Międzynarodowej zapewni także reprezentację Krajowej Szkoły w spotkaniu organów EJTN, tj. Zgromadzenia Generalnego oraz pracach wszystkich grup roboczych EJTN:

- grupy roboczej ds. programów szkoleniowych;
- grupy roboczej ds. programu wymiany;
- grupy roboczej ds. metod szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości.

Przedstawiciele Działu Współpracy Międzynarodowej również będą brać udział w pracach podgrup roboczych funkcjonujących w ramach grupy roboczej ds. programów szkoleniowych:

- podgrupy roboczej ds. praw człowieka i podstawowych wolności;
- podgrupy roboczej lingwistycznej.

2. Akademia Prawa Europejskiego ERA w Trewirze (ERA).

W oparciu o umowę o współpracy, w 2021 r., kilkudziesięciu sędziów i prokuratorów będzie uczestniczyć w szkoleniach otwartych organizowanych przez Akademię Prawa Europejskiego. Zapewnione także zostanie uczestnictwo ok. 20 polskich sędziów i prokuratorów w szkoleniach z zakresu prawa antydyskryminacyjnego Unii Europejskiej.

W 2021 r. Dział Współpracy Międzynarodowej planuje również zorganizowanie, we współpracy z ERA, trzech szkoleń w Polsce, współfinansowanych ze środków UE, w trakcie których poruszana będzie tematyka prawa karnego oraz podnoszenia kompetencji lingwistycznych z zakresu prawa karnego i mediacji.

3. Europejski Program Edukacji dla Prawników w zakresie Praw Człowieka (HELP).

Krajowa Szkoła w ramach członkostwa w sieci HELP będzie uczestniczyć w pracach Programu Rady Europy dla Prawników z zakresu Praw Człowieka i realizowanych przez ten program projektach. Przedstawiciel Działu Współpracy Międzynarodowej weźmie udział w roboczym spotkaniu przedstawicieli krajowych szkół państw Rady Europy zajmujących się szkoleniem kadr wymiaru sprawiedliwości celem przedstawienia w jakich projektach e-learningowych Krajowa Szkoła chciałaby uczestniczyć oraz lobbowania za stworzeniem kursów, które byłyby zgodne tematycznie z zapotrzebowaniem wskazanym w analizie potrzeb szkoleniowych Krajowej Szkoły. Planowane jest zawarcie porozumienia, na podstawie którego kurs lub kursy e-learningowe opracowane przez HELP zostaną przetłumaczone na język polski i udostępnione pracownikom wymiaru sprawiedliwości w ramach kursów z udziałem polskiego tutora lub ewentualnie przy braku środków finansowych bez udziału tutora. Będą także prowadzone działania mające na celu skierowanie polskiego eksperta do współpracy z HELP na etapie opracowywania koncepcji oraz treści nowego kursu w języku angielskim, który stanowić będzie bazę dla kursów krajowych. Przedstawiciel Działu Współpracy Międzynarodowej będzie także reprezentował Krajową Szkołę na corocznej konferencji HELP.

4. Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA).

W 2021 r. Krajowa Szkoła realizować będzie we współpracy z EIPA projekt szkoleniowy dotyczący współpracy sądowej w sprawach karnych (*Judicial Cooperation in Criminal Matters in the European Union's Area of Freedom, Security and Justice: Recent Developments and Topical Issues*).

W 2020 r. planowane jest także przystąpienie Krajowej Szkoły jako partnera do projektu szkoleniowego z zakresu prawa rodzinnego opracowywanego przez EIPA wspólnie z krajowymi instytucjami zajmującymi się szkoleniem kadr wymiaru sprawiedliwości. Po uzyskaniu dofinansowania ze środków UE, projekt byłby realizowany w 2021 roku.

5. Współpraca z krajowymi podmiotami prowadzącymi działalność szkoleniową adresowaną do kadr wymiaru sprawiedliwości w innych państwach.

W 2021 r. w zależności od zidentyfikowanych potrzeb związanych z organizacją szkoleń lub prowadzeniem projektów szkoleniowych w Krajowej Szkole planowane jest zorganizowanie wizyt bilateralnych kierownictwa Krajowej Szkoły mających na celu wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości.

W 2021 r. Dział Współpracy Międzynarodowej będzie kontynuował współpracę z państwami Grupy Wyszehradzkiej, mającą na celu organizację wspólnych wydarzeń szkoleniowych dla kadr wymiaru sprawiedliwości państw Grupy Wyszehradzkiej. Planowane jest również kontynuowanie projektu szkoleniowego adresowanego do sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych oraz pracowników sekretariatów wyselekcjonowanych sądów przygranicznych położonych w Polsce, Czechach i na Słowacji, którego celem jest podnoszenie świadomości adresatów szkolenia w kierunku podkreślenia wagi wymiaru sprawiedliwości przyjaznego obywatelowi, który jest stroną postępowania w sądzie sąsiedniego państwa. Podczas szkoleń planowane jest rozwijanie kompetencji, również miękkich, pozwalających na budowanie wzajemnej współpracy pomiędzy sądami przygranicznymi w celu zwiększenia szybkości postępowań sądowych oraz podnoszenia zaufania obywateli do europejskiego wymiaru sprawiedliwości.

W 2021 r. przewidywane jest rozwijanie dwustronnych kontaktów z Niemiecką Szkołą Sędziowską (Deutsche Richterakademie), w tym kontynuacja projektów bilateralnych szkoleń adresowanych do polskich i niemieckich sędziów i prokuratorów oraz zorganizowanie przez Krajową Szkołę szkolenia dla uczestników z Polski i Niemiec.

W 2021 r. kontynuowane będzie rozwijanie kontaktów ze szkołami kadr wymiaru sprawiedliwości z państw Unii Europejskiej celem wspólnego opracowywania projektów szkoleniowych i występowania o ich dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej.

W ramach otwartości na kontynuację współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego, w 2021 r. utrzymywane będą kontakty z państwami Partnerstwa Wschodniego celem rozwijania formuły współpracy bilateralnej pomiędzy instytucjami szkolącymi kadry wymiaru sprawiedliwości, w tym także w zakresie działalności szkoleniowej.

II. Działalność szkoleniowa

Po pierwsze, organizowane będą konferencje i szkolenia o charakterze międzynarodowym w Polsce. Szkolenia te będą kontynuacją projektów rozpoczętych w latach ubiegłych, jak również wynikiem projektów nowych, do których Krajowa Szkoła przystąpi w latach 2020-2021. Ostateczny wykaz szkoleń zostanie sporządzony na podstawie decyzji Komisji Europejskiej o dofinansowaniu projektów szkoleniowych, decyzji o wysokości budżetu Działu Współpracy Międzynarodowej w Krajowej Szkole na 2021 r. oraz w oparciu o informacje o dostępności zaplecza szkoleniowego w siedzibie Krajowej Szkoły w Krakowie oraz w Ośrodku Szkolenia Ustawicznego i Współpracy Międzynarodowej w Lublinie.

Po drugie, Dział Współpracy Międzynarodowej zapewni, we współpracy z partnerami zagranicznymi, udział polskich sędziów i prokuratorów w szkoleniach zagranicznych. W 2021 r. planowane jest zapewnienie udziału kilkuset polskich sędziów i prokuratorów w wydarzeniach szkoleniowych (konferencjach, seminariach, warsztatach, szkoleniach językowych), organizowanych za granicą przez podmioty partnerskie Krajowej Szkoły, w tym w ramach wspólnych projektów finansowanych przez UE, a także w szkoleniach on-line organizowanych przez te podmioty. Podstawowym tematem powyższych wydarzeń jest prawo europejskie, a zwłaszcza współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych w UE oraz szkolenia językowe. W ramach uczestnictwa w EJTN Dział Współpracy Międzynarodowej w 2021 r. zapewni także udział ok. 20 polskich sędziów i prokuratorów w szkoleniach oferowanych w tzw. *Catalogue+* EJTN, w ramach którego instytucje będące członkami sieci oferują miejsca szkoleniowe na szkoleniach krajowych o tematyce dotyczącej prawa europejskiego dla uczestników z innych państw, rekrutowanych za pośrednictwem sieci EJTN. Analogicznie Krajowa Szkoła udostępnia ok. 20 miejsc dla

zagranicznych sędziów i prokuratorów na szkoleniach krajowych organizowanych przez Krajową Szkołę w Polsce, a włączonych do oferty katalogu EJTN.

Po trzecie, Dział Współpracy Międzynarodowej zapewni udział polskich sędziów i prokuratorów w programach wymian i staży.

W ramach Programu Wymiany EJTN w 2021 r. zaplanowano organizację na terenie Polski dwutygodniowych staży grupowych dla 45 sędziów i prokuratorów zza granicy oraz wysłanie 45 sędziów i prokuratorów z Polski na staże w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jednocześnie zaplanowano organizację tygodniowych staży indywidualnych, w tym specjalistycznych, dla 25 sędziów i prokuratorów z Polski oraz przyjęcie 25 stażystów indywidualnych z zagranicy.

Ponadto w programie wymiany planowany jest udział 35 polskich sędziów i prokuratorów w dwu- lub trzydniowych wizytach studyjnych w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu, Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu, Eurojust w Hadze, w instytucjach unijnych w Brukseli, w siedzibie Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego oraz Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej w Wiedniu. Planowane jest również umożliwienie udziału polskim sędziom i prokuratorom w 10-miesięcznym stażu w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej, 12-miesięcznym w Europejskim Trybunale Praw Człowieka oraz 3-miesięcznym stażu w siedzibie Eurojust.

W 2021 r., w ramach współpracy z EJTN, Krajowa Szkoła będzie kontynuowała realizację wymian dwustronnych o charakterze instytucjonalnym na poziomie sądów lub prokuratur tej samej instancji z udziałem kadry kierowniczej. Krajowa Szkoła planuje wysłać przedstawicieli 4 jednostek. Ponadto Krajowa Szkoła będzie kontynuować realizację wymian adresowanych wyłącznie do prezesów sądów i prokuratorów pełniących funkcje kierownicze w jednostkach organizacyjnych prokuratury. Planowane jest wysłanie 2 uczestników. W 2021 r. Krajowa Szkoła planuje również organizację staży dla wykładowców na terenie Polski dla 4 stażystów zagranicznych oraz udział 4 polskich wykładowców w stażach zagranicznych.

W 2021 r. będzie także kontynuowany program staży hospitacyjnych w Niemczech organizowanych przez Niemiecką Fundację Międzynarodowej Współpracy Prawnej wspólnie z Niemieckim Stowarzyszeniem Sędziów. W 2021 r.

zaplanowano udział czterech polskich sędziów i prokuratorów w trzytygodniowych stażach.

Po czwarte, w 2021 r. Dział Współpracy Międzynarodowej kontynuować będzie również realizację międzynarodowych wydarzeń szkoleniowych adresowanych wyłącznie do aplikantów sędziowskich i prokuratorów oraz nowo mianowanych sędziów i prokuratorów. W tym zakresie Dział Współpracy Międzynarodowej przewiduje organizację, w ramach Programu AIAKOS, tygodniowych staży wyjazdowych na terenie państw członkowskich UE dla łącznej grupy 80 aplikantów i nowo mianowanych sędziów i prokuratorów ze stażem pracy nie dłuższym niż 2 lata. Ponadto w ramach tego samego programu AIAKOS Dział Współpracy Międzynarodowej organizuje na terenie Polski staże goszczące dla łącznie 80 aplikantów i młodych sędziów oraz prokuratorów z państw członkowskich Unii Europejskiej.

W ramach aktywności międzynarodowej Dział Współpracy Międzynarodowej we współpracy z Ośrodkami Aplikacji Sędziowskiej i Prokuratorowskiej promować będzie również wśród aplikantów sędziowskich i prokuratorów udział w międzynarodowym konkursie z wiedzy prawniczej THEMIS. Uczestnictwo w konkursie THEMIS ma już swoją tradycję, a polscy aplikanci w przeszłości zajmowali już wszystkie możliwe miejsca na podium.

Ponadto Dział Współpracy Międzynarodowej będzie kontynuował wspieranie aplikantów w podnoszeniu kompetencji językowych w zakresie terminologii prawniczej z prawa cywilnego, rodzinnego, karnego oraz praw człowieka poprzez współorganizowanie w ramach współpracy z EJTN szkoleń językowych w formie letniej szkoły językowej tzw. *summer school*.

Tabelaryczne zestawienie szkoleń

Tytuł szkolenia	Str.
SĘDZIOWIE I ASESORZY SĄDOWI – WSZYSTKIE PIONY ORZECZNICZE	
Szkolenie dla sędziów po objęciu pierwszego stanowiska	8
Etyczne, psychologiczne i wizerunkowe aspekty służby sędziego	10-11
Uzasadnianie orzeczeń sądowych	11
Sędzia - „sprawny mediator”	12-13
Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością	13-14
Praktyka sądowa na tle skargi na przewlekłość postępowania	14-15
SĘDZIOWIE I ASESORZY SĄDOWI – WYDZIAŁY CYWILNE	
Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia	15-16
Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym	16
Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego	16-17
Koszty sądowe po nowelizacji	17-18
Informatyzacja postępowania sądowego	18
„Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych	19
Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości	19-20
Bieżące problemy orzecznicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego	20-21
Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne	21-22
Podział i rozgraniczenie nieruchomości	22-23
Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa	23
Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym	23-24
System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego	24-25
Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia	25-26
Roszczenia z umów bankowych	26-27

<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Postępowanie wieczystoksięgowe - wybrane zagadnienia</u>	29
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
<u>Sytuacja dziecka w konflikcie okołorodzowym rodziców - aspekty cywilne i karne</u>	71-72
SĘDZIOWIE I ASESORZY SĄDOWI – WYDZIAŁY GOSPODARCZE	
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym</u>	23-24
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26
<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27
<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego</u>	31-32
<u>Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33
<u>Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33-34
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35

SĘDZIOWIE – WYDZIAŁY RODZINNE I NIELETNICH	
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym</u>	23-24
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Przysposobienie - zagadnienia materialne i procesowe</u>	35-36
<u>Obowiązek leczenia odwykowego i prawo medyczne w praktyce sądów rodzinnych</u>	36-37
<u>Kontakty z dzieckiem - aspekt prawny i praktyczny</u>	37-38
<u>Postępowanie zabezpieczające w sprawach rodzinnych</u>	38-39
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych</u>	39-40
<u>Postępowania w sprawach Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę - wybrane zagadnienia</u>	40-41
<u>Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne</u>	71-72
SĘDZIOWIE I ASESORZY SĄDOWI – WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym</u>	23-24
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28

<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
<u>Świadczenia z ubezpieczenia społecznego</u>	41-42
<u>Upadłość, likwidacja pracodawcy</u>	42-43
SĘDZIOWIE I ASESORZY SĄDOWI – WYDZIAŁY KARNE	
<u>Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych</u>	43-44
<u>Obrót prawny z zagranicą dla sędziów orzekających w wydziałach karnych</u>	44-45
<u>Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy</u>	46-47
<u>Ogłędziny miejsca wypadku drogowego</u>	47-48
<u>Nieletni w postępowaniu karnym</u>	48
<u>Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełniane na szkodę małoletnich</u>	48-49
<u>Prawo karne gospodarcze</u>	49-50
<u>Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia</u>	50-51
<u>Cyberprzestępczość - sposoby i metody ustalania sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	51-52
<u>Cyberprzestępczość - kryptowaluty</u>	52
<u>Nauki sądowe - wykorzystanie badań toksykologicznych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym</u>	53
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości</u>	54
<u>Prawna ochrona zabytków</u>	54-55
<u>Karnoprawne aspekty ochrony środowiska</u>	55-56
<u>Błąd medyczny</u>	56-57
<u>Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego</u>	57-58
<u>Gry hazardowe</u>	58
<u>Wypadki przy pracy</u>	58-59
<u>Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu karnym</u>	60-61
<u>Różnorodność kulturowa uczestników postępowań karnych - wyzwanie dla prokuratorów i sędziów w toku postępowania karnego</u>	63
<u>Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia</u>	63-64

<u>XVII Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne</u>	64
<u>Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej</u>	65-66
<u>Postępowanie odwoławcze w procesie karnym</u>	67
<u>Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	67-68
<u>Kara łączna i wyrok łączny</u>	69
<u>Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich procesowe wykorzystanie w postępowaniu karnym</u>	69-70
<u>Archiwum X</u>	70-71
<u>Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne</u>	71-72
REFERENDARZE SĄDOWI – WSZYSTKIE WYDZIAŁY	
<u>Szkolenie dla nowo mianowanych referendarzy sądowych</u>	9-10
<u>Praktyka sądowa na tle skargi na przewlekłość postępowania</u>	14-15
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY REJESTROWE	
<u>Elektroniczne postępowanie rejestrowe - wybrane zagadnienia</u>	32-33
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY GOSPODARCZE	
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26
<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27

<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego</u>	31-32
<u>Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33
<u>Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33-34
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY KSIĄG WIECZYSTYCH	
<u>„Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzecniczej sądów powszechnych</u>	19
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Podział i rozgraniczenie nieruchomości</u>	22-23
<u>Postępowanie wieczystoksięgowe - wybrane zagadnienia</u>	29
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY CYWILNE	
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>„Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzecniczej sądów powszechnych</u>	19
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Bieżące problemy orzecnicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego</u>	20-21
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Podział i rozgraniczenie nieruchomości</u>	22-23
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym</u>	23-24
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26

<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27
<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Posiedzenie przygotowawcze w postępowaniu cywilnym</u>	23-24
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
<u>Świadczenia z ubezpieczenia społecznego</u>	41-42
<u>Upadłość, likwidacja pracodawcy</u>	42-43
REFERENDARZE SĄDOWI – WYDZIAŁY KARNE	
<u>Obrót prawny z zagranicą dla sędziów orzekających w wydziałach karnych</u>	44-45
<u>Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia</u>	50-51
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości</u>	54
<u>Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego</u>	57-58
<u>Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia</u>	63-64
<u>Kara łączna i wyrok łączny</u>	69
ASYSTENCI SĘDZIÓW – WSZYSTKIE WYDZIAŁY	

<u>Metodyka pracy asystenta sędziego</u>	8-9
<u>Uzasadnianie orzeczeń sądowych</u>	11
<u>Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością</u>	13-14
ASYSTENCI SĘDZIÓW – WYDZIAŁY CYWILNE	
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>„Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych</u>	19
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Bieżące problemy orzecznicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego</u>	20-21
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Podział i rozgraniczenie nieruchomości</u>	22-23
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26
<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27
<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
ASYSTENCI SĘDZIÓW – WYDZIAŁY GOSPODARCZE	
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania</u>	16-17

<u>cywilnego</u>	
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26
<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27
<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego</u>	31-32
<u>Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33
<u>Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33-34
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
ASYSTENCI SĄDZIÓW – WYDZIAŁY RODZINNE I NIELETNICH	
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Przysposobienie - zagadnienia materialne i procesowe</u>	35-36
<u>Obowiązek leczenia odwykowego i prawo medyczne w praktyce sądów rodzinnych</u>	36-37
<u>Kontakty z dzieckiem - aspekt prawny i praktyczny</u>	37-38
<u>Postępowanie zabezpieczające w sprawach rodzinnych</u>	38-39

<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych</u>	39-40
<u>Postępowania w sprawach Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę - wybrane zagadnienia</u>	40-41
ASYSTENCI SĘDZIÓW – WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
<u>Świadczenia z ubezpieczenia społecznego</u>	41-42
<u>Upadłość, likwidacja pracodawcy</u>	42-43
ASYSTENCI SĘDZIÓW – WYDZIAŁY KARNE	
<u>Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych</u>	43-44
<u>Obrót prawny z zagranicą dla sędziów orzekających w wydziałach karnych</u>	44-45
<u>Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy</u>	46-47
<u>Prawo karne gospodarcze</u>	49-50
<u>Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia</u>	50-51
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości</u>	54
<u>Prawna ochrona zabytków</u>	54-55
<u>Karnoprawne aspekty ochrony środowiska</u>	55-56
<u>Błąd medyczny</u>	56-57
<u>Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego</u>	57-58
<u>Gry hazardowe</u>	58
<u>Wypadki przy pracy</u>	58-59

<u>Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia</u>	63-64
<u>Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej</u>	65-66
<u>Postępowanie odwoławcze w procesie karnym</u>	67
<u>Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	67-68
<u>Kara łączna i wyrok łączny</u>	69
PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATURY	
<u>Uzasadnianie orzeczeń i decyzji prokuratora</u>	12
<u>Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością</u>	13-14
<u>Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych</u>	43-44
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych. Zasada wzajemnego uznawania orzeczeń w Unii Europejskiej w praktyce prokuratora</u>	45-46
<u>Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy</u>	46-47
<u>Oględziny miejsca wypadku drogowego</u>	47-48
<u>Nieletni w postępowaniu karnym</u>	48
<u>Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełniane na szkodę małoletnich</u>	48-49
<u>Prawo karne gospodarcze</u>	49-50
<u>Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia</u>	50-51
<u>Cyberprzestępczość - sposoby i metody ustalania sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	51-52
<u>Cyberprzestępczość - kryptowaluty</u>	52
<u>Nauki sądowe - wykorzystanie badań toksykologicznych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym</u>	53
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości</u>	54
<u>Prawna ochrona zabytków</u>	54-55
<u>Karnoprawne aspekty ochrony środowiska</u>	55-56
<u>Błąd medyczny</u>	56-57
<u>Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego</u>	57-58

<u>Gry hazardowe</u>	58
<u>Wypadki przy pracy</u>	58-59
<u>Profilowanie sprawców przestępstw</u>	59-60
<u>Etyczne i psychologiczne aspekty pracy prokuratora</u>	60
<u>Ślady kryminalistyczne i ich znaczenie w postępowaniu karnym</u>	60-61
<u>Różnorodność kulturowa uczestników postępowań karnych - wyzwanie dla prokuratorów i sędziów w toku postępowania karnego</u>	63
<u>Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia</u>	63-64
<u>XVII Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne</u>	64
<u>Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej</u>	65-66
<u>Apelacja i kasacja dla prokuratorów</u>	66-67
<u>Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	67-68
<u>Kara łączna i wyrok łączny</u>	69
<u>Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich procesowe wykorzystanie w postępowaniu karnym</u>	69-70
<u>Archiwum X</u>	70-71
<u>Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne</u>	71-72
PROKURATORZY I ASESORZY PROKURATURY ZAJMUJĄCY SIĘ SPRAWAMI CYWILNYMI	
<u>Praktyka sądowa na tle skargi na przewlekłość postępowania</u>	14-15
<u>Postępowania odrębne po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	15-16
<u>Ekonomia i finanse w postępowaniu cywilnym</u>	16
<u>Nadużycia prawa procesowego w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	16-17
<u>Koszty sądowe po nowelizacji</u>	17-18
<u>Informatyzacja postępowania sądowego</u>	18
<u>„Prawo mieszkaniowe” w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych</u>	19

<u>Służebność jako prawo do korzystania z cudzej nieruchomości</u>	19-20
<u>Bieżące problemy orzecznicze w sprawach o dział spadku i podział majątku wspólnego</u>	20-21
<u>Instytucja potrącenia a powództwo wzajemne</u>	21-22
<u>Podział i rozgraniczenie nieruchomości</u>	22-23
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu budownictwa</u>	23
<u>System środków zaskarżenia w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	24-25
<u>Przewłaszczenie na zabezpieczenie jako forma zabezpieczenia roszczenia</u>	25-26
<u>Roszczenia z umów bankowych</u>	26-27
<u>Środki ochrony prawnej przed naruszeniem prawa do czystego środowiska</u>	27-28
<u>Transgraniczny charakter sprawy w postępowaniu cywilnym</u>	28
<u>Postępowanie wieczystoksięgowe - wybrane zagadnienia</u>	29
<u>Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności</u>	29-30
<u>Odpowiedzialność ex contractu, ex delicto a stan siły wyższej</u>	30-31
<u>Postępowanie gospodarcze w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego</u>	31-32
<u>Spółki kapitałowe prawa handlowego po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33
<u>Postępowanie upadłościowe po nowelizacji - wybrane zagadnienia</u>	33-34
<u>Umowa agencyjna w praktyce sądowej</u>	34-35
<u>Przysposobienie - zagadnienia materialne i procesowe</u>	35-36
<u>Obowiązek leczenia odwykowego i prawo medyczne w praktyce sądów rodzinnych</u>	36-37
<u>Kontakty z dzieckiem - aspekt prawny i praktyczny</u>	37-38
<u>Postępowanie zabezpieczające w sprawach rodzinnych</u>	38-39
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych</u>	39-40
<u>Postępowania w sprawach Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę - wybrane zagadnienia</u>	40-41
<u>Świadczenia z ubezpieczenia społecznego</u>	41-42
<u>Upadłość, likwidacja pracodawcy</u>	42-43
<u>Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym i administracyjnym - wybrane</u>	62

<u>zagadnienia</u>	
ASYSTENCI PROKURATORÓW	
<u>Metodyka pracy asystenta prokuratora</u>	9
<u>Uzasadnianie orzeczeń i decyzji prokuratora</u>	12
<u>Komunikacja w toku postępowania karnego i cywilnego z osobami dotkniętymi niepełnosprawnością</u>	13-14
<u>Ściganie i poszukiwanie osób w relacjach transgranicznych</u>	43-44
<u>Przestępstwa skarbowe dotyczące podatku VAT i akcyzy</u>	46-47
<u>Prawo karne gospodarcze</u>	49-50
<u>Prawo karne wykonawcze - wybrane zagadnienia</u>	50-51
<u>Dowód z opinii biegłego: biegły z zakresu rachunkowości</u>	54
<u>Karnoprawne aspekty ochrony środowiska</u>	55-56
<u>Błąd medyczny</u>	56-57
<u>Istotne zmiany Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego</u>	57-58
<u>Gry hazardowe</u>	58
<u>Wypadki przy pracy</u>	58-59
<u>Profilowanie sprawców przestępstw</u>	59-60
<u>Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym i administracyjnym - wybrane zagadnienia</u>	62
<u>Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece popełniane na szkodę małoletniego pokrzywdzonego - wybrane zagadnienia</u>	63-64
<u>Transgraniczna przestępczość zorganizowana - zwalczanie przestępczości narkotykowej</u>	65-66
<u>Apelacja i kasacja dla prokuratorów</u>	66-67
<u>Zwalczanie przestępstw dotyczących mowy nienawiści popełnianych za pośrednictwem Internetu</u>	67-68
<u>Kara łączna i wyrok łączny</u>	69
KURATORZY	
<u>Wybrane zagadnienia z metodyki pracy kuratora zawodowego dla dorosłych</u>	73
<u>Bezpieczeństwo w pracy kuratora zawodowego</u>	73-74
<u>Rozpoznanie zagrożeń i praca z młodzieżą sprawiającą trudności wychowawcze</u>	74-75

URZĘDNICY	
<u>Sprawy kadrowe w sądach powszechnych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury</u>	75-76
<u>Informatyzacja w sądownictwie - zadania sekretariatów wydziałów sądów powszechnych</u>	76-77
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych - szkolenie dla urzędników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zajmujących się obrotem prawnym z zagranicą</u>	77-78
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych dla urzędników sądowych</u>	78-79
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach cywilnych dla urzędników sądowych</u>	79
<u>Współpraca międzynarodowa w sprawach rodzinnych i nieletnich dla urzędników sądowych</u>	80-81
<u>Funkcjonowanie sekretariatów sądowych w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego</u>	81
<u>Czynności kancelaryjno - biurowe w sekretariatach wydziałów karnych sądów powszechnych</u>	82
<u>Zasady funkcjonowania sekretariatów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury</u>	82-83
<u>Dyscyplina finansów publicznych i kontrola zarządcza w sądach i prokuraturze</u>	83-84
<u>Profesjonalna obsługa interesanta w sądach powszechnych</u>	84
<u>Sprawozdawczość statystyczna dla użytkowników kluczowych Aplikacji Statystycznej AS SAP Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr (ZSRK)</u>	85
<u>RODO</u>	85-86
<u>Zamówienia publiczne w sądach i prokuraturze</u>	86-87
<u>Dowody rzeczowe</u>	87
<u>Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury</u>	87-88
<u>Organizacja pracy i profilaktyka zespołu wypalenia zawodowego urzędnika sądów powszechnych</u>	88-89
<u>Osoba dotknięta niepełnosprawnością w sądzie i prokuraturze - zadania urzędnika</u>	89

OSOBY FUNKCYJNE	
<u>Zarządzanie jednostkami wymiaru sprawiedliwości</u>	89-90
<u>Zarządzanie kuratorską służbą sądową</u>	90-91
<u>Zarządzanie zespołem w sekretariacie</u>	91